

KERTOMUS SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTISEN PUOLUEEN TOIMINNASTA v. 1992

I YLEISKATSAUS

1. Yleistä

SDP:n marraskuussa 1991 valittu uusi puoluejohto käynnisti useiden työryhmien avulla keskustelu- ja analyysivaiheen, joka tähtäsi puolueen keskeisten toiminta-alueiden ja tavoitteiden tiivistämiseen. Valmistelutyö ja raportointi vedettiin yhteen toimintavuoden 1992 aikana. Yhteenvedot muodostivat taustan poliittiselle työlle monissa eri yhteyksissä.

Valmistelutyöhön tukeutuen painotettiin poliittisessa toiminnassa realistisen taloudellisen analyysin merkitystä sekä elvyttävän talouspolitiikan välttämättömyyttä ja mahdollisuuksia. Samalla todettiin tarve uudistaa hyvinvointiyhteiskunnan toimintoja niin, että vaikutukset ovat oikeudenmukaisia.

Puolueen johto on tiivistänyt entisestään yhteydenpitoa ammattiyhdistysliikkeeseen. Puolueen ja eduskuntaryhmän johtohenkilöitten yhteydenpito on ollut niin ikään kiinteää.

Vuoden merkittävin poliittinen tapahtuma oli kunnallisvaalit, jotka päättyivät SDP:n selkeään voittoon 27 prosentin kannatuksella.

2. Talouden syöksykierre

Investointien lamaan tuminen, tappavan korkea reaalkorkotaso, pankkien luottotappioiden räjähdysmäinen kasvu ja epävarmuus markan arvosta johtivat vuoden 1992 aikana itseään ruokkivaan kierteseen, jossa työttömyys kasvoi, kysyntä supistui ja velanhoitoa laiminlyötiin. Keskeiseksi julkisen talouden velvoitteeksi nousi pankkitoiminnan tukeminen, jotta välttyttäisiin katastrofilta.

Maan hallitus ja Suomen Pankin johto ajautuivat julkiseen sanaharkkaan, joka johti Suomen Pankin pääjohtajan eroon huhtikuun alussa. Markan arvoa pönkitettiin suurilla ulkomaisilla tukiluotoilla. Hallitus esitteli pikavauhtia laajan julkisten menojen säästämisohjelmansa. Rimaa hipoen vältettiin ajautuminen suureen pakkodevalvaatioon.

Näissä huhtikuun kriisivaiheissa SDP osoitti ymmärrystä hallitusta kohtaan pyrittäessä välttämään poliittinen kriisi ja holtiton devalvoituminen. Puolue oli jo pitkälle valmistellut sellaista talouslinjausta, jonka uskottava toteuttaminen edellyttäisi Ahon porvarillisen hallituksen eroa ja uuden laajapohjaisen kriisihallituksen muodostamista.

Laaja talouslinjaus esiteltiin julkisuudessa kesäkuun alussa. Se ei kuitenkaan vaikuttanut hallituspuolueiden aikomuksiin. Hallitus aiensi vuoden 1993 tulo- ja menoarvion valmistelunsa jo kesäkuulle ja sisällytti budjettiinsa uusia menojen supistuksia. Samalla hallitus lisäsi SDP:n arvostelua väittämällä sen talouslinjauksen johtavan suureen lisävelkaantumiseen.

Talouden syöksykierre kuitenkin toimi omalla logiikallaan niin, että hallituksen oli kesän ja syksyn kuluessa jatkuvasti kasvatettava ulkoista velkaantumista. Työttömyys kasvoi yli 400 000 ihmiseen. Korkotaso nousi edelleen, mutta spekulaatio markan arvolla jatkui.

Syyskuussa hallitus ja Suomen Pankki päättivät markan arvon irrottamisesta kiinteästä kurssista. Samalla hallitus toi esiin uusia säästövaatimuksia, mutta myös ohjelmia lisätä koulutusta ja työllistämistä samantapaisilla keinoilla, joita kevään ohjelmilla oli päätetty purkaa.

Kunnallisvaaleja edeltänyttä talouspoliittista keskustelua sävytti ns. Sailaksen paperi, jossa budjettipäällikkö oli määritellyt hallituksen linjaamien raamien mukaisesti käytännöllisiä säästötoimenpiteitä. Hallitus pyrki aluksi pakenemaan joka suuntaan paperin takaa, mutta joutui palaamaan julkiseen keskusteluun sen pohjalta.

Paria viikkoa ennen kunnallisvaaleja pääministeri esitti julkisuuden kautta hallituksen ja opposition välisiä talousneuvotteluja. Vasemmisto-oppositio kieltäytyi lähtemästä niihin, koska ne miellettiin ajanpeleiksi ja julkisuusnäytelmäksi ilman vakaata aikomusta muuttaa hallituspohjaa ja -politiikkaa.

Opposition ennakointi osoittautui oikeaksi. Hallitus päätti vaaleja edeltävällä viikolla yksipuolisesti uusista, julkisia menoja voimakkaasti vähentävistä toimista ja erityisesti palkansaajien verotuksen kiristyksestä, vaikka se muodollisesti edelleen pyrki myös neuvotteluihin pienten oppositior ryhmien kanssa.

Hallituksen talouspolitiikkaan liittyi kulmikas ja uhmakas käytös palkansaajajärjestöjen suuntaan. Vakavasti otettavia neuvotteluja ei syntynyt. Hallitus piti esillä palkansaajajärjestöjen kannalta periaatteellisia toimintaoikeuksien ja järjestäytymisen perusteisiin liittyviä kysymyksiä, joilla ei ollut välitöntä vaikutusta taloudelliseen tilanteeseen.

Työmarkkinaneuvottelut olivat kärjistyä suurselkkaukseksi, ennen kuin hallitus taipui luopumaan palkansaajajärjestöjen tärkeinä pitämien asioiden heikennyksistä. Ratkaisun suureksi linjaksi muodostui työssä olevien solidaarisuus työttömiä kohtaan ja erittäin pidättyväinen palkalinja vaikeassa taloudellisessa tilanteessa.

3. SDP ja hallitus

Kevään aikana SDP:n talous- ja yhteiskuntapoliittinen linjaus täsmen-tyi vaatimukseen hallituksen erosta ja uuden kriisihallituksen perustamiseen laajalla pohjalla. Asian merkeissä oli joitakin tunnustelevia yhteydenottoja SDP:n ja hallituspuolueidenkin välillä, mutta hallituspuolueet torjuivat hallituksen talouspolitiikkaan suuntautuneen kritiikin ja pyrkivät osoittamaan SDP:n linjaukset esteiksi poliittiselle yhteistyölle.

Kevään ja kesän aikana oli vaara, että SDP:n valmius kriisihallituksen perustamiseen nähtäisiin vain pyrkimyksenä osallistua hallitusvallan jakamiseen. Sen vuoksi eri yhteyksissä haluttiin täsmentää, että SDP ei keskustele hallituksen kanssa hallituksen tukemisesta ja osallisuudesta sen toimintaan, vaan haluaa puolueiden välisiä keskusteluja maan taloudellisesta tilanteesta ja poliittisista mahdollisuuksista välttää katastrofi.

Julkista keskustelua kuitenkin käytiin kaiken aikaa. Suurelta osalta sitä johti hallitus siksi, ettei hallitus kantanut suurta huolta oman linjansa johdonmukaisuudesta eikä välttelyt sisäisten ristiriitojensa näyttämistä

ulospäin. Puuttui siis yhtenäinen hallituksen tahto, vaikka toimielias vaikutelma kenties synnytettiin.

Mielipidemittauksissa SDP ohitti päähallituspuolue Keskustan kannatuksen loppuvuodesta 1991, mutta SDP:n kannatusarviot kuitenkin pysyivät vuoden 1988 kunnallisvaalien alapuolella. Keskustan kannatus painui useimmissa vuoden 1992 mielipidemittauksissa jo 20 %:n alapuolelle, mutta pysyi suurempana kuin kokoomuksen kannatus, joka oli lähes yhtämittaisessa laskussa eduskuntavaaleista jälkeen.

4. SDP ja ammattiyhdistysliike

Vuoden 1992 aikana puoluejohto ja eduskuntaryhmä tehostivat yhteydenpitoa ammattiyhdistysliikkeeseen. Hallituksen toimien analysointi oli varsin yhtenevää ja myös muut kuin sosialidemokraattiset ammattiyhdistysvaikuttajat pitivät hallituksen menettelytapoja ja esityksiä kohtuuttomina.

Loppukesän ja alkusyksyn aikana ammattiyhdistystoiminnan yleistä arvostusta himmensi vakavalla tavalla TVK:n joutuminen konkurssiin porvarillisten järjestöjohtajien keinottelupelien johdosta. Varjo tapahtumasta lankesi kuitenkin ay-liikkeeseen laajemmaltikin.

Sosialidemokraattisen ammattiyhdistystoiminnan avulla tähdättiin kunnallisvaalien ehdokasasettelun vauhdittumiseen ja palkansaajaväestön sekä työttömien ja lomautettujen äänestysaktiivisuuden kannustamiseen. Näissä tavoitteissa onnistuttiin varsin tyydyttävästi.

5. STS:n fuusio

Talous- ja rahapolitiikan sekä pankkivalvonnan epäonnistuttua kasvoivat yritysten, yhteisöjen ja yksityisten ihmisten maksuvaikeudet. Tämä syvensi ja laajensi entisestään Suomessakin jo alkanutta pankkikriisiä. Pankkikriisi heijastui myös 2-3 prosentin markkinaosuudella toimineeseen STS-pankkiin.

STS:n hallinnossa pidettiin tarpeellisenä huolehtia talletus- ja lainaasiakkaiden turvasta. Muiden realististen vaihtoehtojen puuttuessa pankin omistajien ja hallintoelinten oli tehtävä päätös fuusioitumisesta Kansallis-Osake-Pankkiin.

Saatujen tietojen mukaan n. 95 % STS:n asiakassuhteista siirtyi KOP:iin. Fuusioratkaisun yhteydessä sovitun mukaisesti STS-järjestöpankki jatkaa toimintaansa itsenäisenä tulosyksikkönä.

STS-pankin fuusiosta käynnistyi julkinen keskustelu, jota yritettiin käyttää poliittisena välineenä SDP:n puheenjohtajaa vastaan sekä poliittisten kilpailijoiden taholta että jossain määrin myös puolueen sisällä. Suomalaisen pankkikriisin suuret osapuolet saivat tällöin olla niiden vaikutukseen nähden kokolailla rauhassa.

6. Kansainvälinen ympäristö

Kansainvälistä politiikkaa luonnehtivat vuonna 1992 edelleen voimakkaasti kylmän sodan loppumisen aiheuttamat muutokset ja mullistukset niin hyvässä kuin pahassa, niin uuden järjestyksen etsimisessä kuin vanhojen konfliktien kärjistymisessä uudelleen aseellisiksi selkauksiksi. Erityisesti entisen Jugoslavian alueella kasvanut sota kymmentuhansien kuolonuhreineen ja satoinetuhansine pakolaisineen oli tuhoamassa sitä optimismia, jolle kylmän sodan loppuminen Euroopassa ja maailmassa muutoin oli antanut perusteen.

Kansainvälisen yhteisön positiivisiin pyrkimyksiin kuului edelleen ETYK, nyt jälleen Helsinkiin seurantakonferenssiin kokoontuneena. Vuoden aikana ETYK muutti merkittävästi luonnettaan. Neuvostoliiton hajoamisen ja Jugoslavian hajoamisen myötä syntyneet itsenäiset valtiot hyväksyttiin mukaan. Helsingin kokouksessa lähes parikymmentä vuotta jatkuneelle prosessille haluttiin antaa pysyvämpää institutionaalista rakennetta. Samalla prosessin ja koneiston luonnetta pyrittiin muokkaamaan uudelleen, jotta ETYK - kylmän sodan maailmaan syntynyt - pystyisi vastaamaan uusiin haasteisiin. Kriisien ennaltaehkäisy, rauhanturvatoiminta, vähemmistöjen suojelu, demokratian vakiinnuttaminen nostettiin etualalle. Merkittävää oli niinikään ilmaistu tahto liittää ETYK laajempaan kansainväliseen turvallisuusjärjestelmään YK:n peruskirjan tarkoittamana alueellisena järjestelmänä. Kuluksen vuoden aikana oli kuitenkin vielä pakko todeta ETYKin riittämättömyys uusine mekanismeineenkin Jugoslavian kriisin ratkaisemiseen.

Muutoin Euroopan poliittisia tapahtumia hallitsi keskustelu Euroopan Yhteisön yhdentymisen kohtaloista. Vuoden aikana taloudelliseen kehitykseen liittyi mm. valuuttamarkkinoiden valtavaa epävakaisuutta

ja keinottelua vuoronperään eri valuuttoja vastaan. Silti Maastrichtin sopimuksen luoma vauhti näytti pysähtyvän kesäkuussa tanskalaisten hylättyä kansanäänestyksessä niukalla enemmistöllä sopimuksen ja ranskalaistenkin ilmaistua sille tuen syksyn kansanäänestyksessään varsin pienen enemmistön turvin. Toisaalta paine laajentaa yhteisöä aloittamalla neuvottelut jäsenyyttä hakeneiden Itävallan, Ruotsin ja Suomen kanssa lisääntyi. Myös Norjan ja Sveitsin hallitukset ilmoittivat hakevansa jäsenyyttä.

Sekä EY- että EFTA-maissa pyrittiin vuoden aikana ETA-sopimuksen vahvistamiseen, jotta sopimus tulisi voimaan vuoden 1993 alussa. Tämä aikataulu kaatui kuitenkin sveitsiläisten hylätessä oman maansa osalta jäsenyyden joulukuussa järjestetyssä kansanäänestyksessä. Muiden maiden arvioitiin pyrkivän Sveitsistä riippumatta mahdollisimman nopeaan ETA-sopimuksen vahvistamiseen.

Integraation syventämisen kokemien takaiskujen ja epävarmuuden ajan näytti päättävän joulukuussa järjestetty Edinburghin huippukokous, jossa tanskalaisille luotiin uuden kansanäänestyksen mahdollistava kompromissi ja jossa päätettiin aloittaa neuvottelut jäsenyyttä hakeneiden maiden kanssa vuoden 1993 alkupuolella.

Suomen ulkopolitiikassa merkittävimpiä tapahtumia vuoden aikana olivat päätös hakea Euroopan yhteisön jäsenyyttä, Venäjän kanssa solmittu uusi valtiosopimus - ja samalla yya-sopimuksen raukeaminen - ETYK-konferenssi Helsingissä sekä suhteiden vakiinnuttaminen Baltian maihin sekä korkealla valtiollisella tasolla presidentin vierailuin että monenkeskisin järjestelyin, joista Itämerineuvoston perustaminen lienee merkittävin. Kaiken kaikkiaan Suomen ulkopolitiikkaa luonnehti aktiivinen osallistuminen uusien, kansainväliseen talouteen ja turvallisuuteen liittyvien ratkaisujen rakentamiseen.

Epävarmuutta kansainvälisen politiikan ilmapiirissä piti edelleen yllä Venäjän kehityksen, taloudellisen kriisin ja poliittisen valtakamppailun synnyttämä tilanne. Toisaalta halu tukea Venäjän demokratisoitumiskehitystä ja auttaa sitä talousreformissa olivat poliittisella tasolla ilmeisiä, mutta reaalin taloudellinen tuki liian vähäistä. Yhdysvaltain ja Venäjän sekä läntisen Euroopan ja Venäjän poliittiset suhteet pysyivät hyvinä ja niiden seurauksena saavutettiin edelleen merkittävää edistystä aseidenriisunnassa.

Poliittisia kriisejä, jännitteitä ja aseellisia selkkauksia oli sensijaan edelleen Neuvostoliiton raunioille syntyneiden IVY-valtioiden välillä ja sisälläkin. Suurvaltopoliittisesti erityistä huolta aiheutui Venäjän ja Ukrainan ristiriidoista, koska ne koskettivat myös ydinaseita. Myös Venäjän ja Baltian maiden välisissä suhteissa esiintyi edelleen jännitteitä, jotka liittyivät mm. venäläisten joukkojen kotiuttamiseen näistä maista, rajoihin, ihmisoikeuksiin ja erinäisiin oikeudellisiin kysymyksiin.

Entiset Neuvostoliiton eurooppalaiset liittolaiset jäivät jonkinlaiseen välivyöhykkeeseen. Ne eivät ole saaneet lännestä odottamaansa määrää taloudellista tukea. Turvallisuuspolitiikassa ne - kuten Venäjäkin - ovat mukana NATOn luomassa yhteistyöneuvostossa, NACCissa. Taloudellisesti huonossa tilassa olevina ne eivät ole vielä kandidaatteja Euroopan Yhteisöön, mutta niiden asema syntyvässä Euroopan taloudellisessa rakenteessa on pyritty turvaamaan erillissopimuksin EY:n kanssa. Vaikeuksista huolimatta demokratian näissä maissa voi katsoa lujittuneen. Tsekkoslovakiassa vaalituloksen erisuuntaisuus Tsekin maassa ja Slovakiassa johti vuoden vaihteessa tapahtuneeseen maan jakautumiseen kahdeksi itsenäiseksi valtioksi.

Entiseen Itä-Eurooppaan kuuluneella DDR:n alueella, nyt yhdistyneessä Saksassa sen sijaan koettiin ruma pakolaisvastaisuuden, rasismien ja väkivallan aalto, joka joissakin tulkinnoissa liitettiin äärioikeistolaisten ryhmittymien nousuun Saksassa ja muuallakin Euroopassa. Kaikkien merkittävien poliittisten ryhmien yhteisesiintyminen tätä ilmiötä vastaan ja Saksan hallituksen toimet ääriryhmien toiminnan kieltämiseksi näyttivät pysäyttäneen tämän ilmiön, joka ehti herättää huolta myös ulkomailla.

Kaikkien traagisinta kehitys Euroopassa kuitenkin on ollut entisen Jugoslavian alueella. Sodan ja väkivallan kierre, jonka alullepanijaksi on nähty Serbia, jatkui pahimmillaan Bosniassa. Täysimittaista sotaa, etnisiä puhdistuksia, laajamittaisia raiskauksia, vankileirejä Euroopassa - jälleen. Ulkopuolisten painostus, pakotteet eivätkä rauhanpyrkimykset pystyneet pysäyttämään kierrettä, vaikka niin ETYKin, EY:n kuin YK:nkin mahdollisuuksia pyrittiin sovittamaan yhteen.

Erityisesti Jugoslavian sota, mutta muutoinkin Euroopan muuttunut turvallisuuspoliittinen tilanne johti vilkastuneeseen keskusteluun eri

järjestöjen kuten NATOn, WEU:n, ETYKin ja YK:n roolien yhteensovittamisesta.

Vuoden 1992 aikana YK:hon kohdistuneet odotukset, erityisesti rauhanturvatoiminnan osalta kasvoivat edelleen. Poliittisesti YK:n edellytykset toimia rauhaan ja turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä säilyivät edelleen hyvinä turvallisuusneuvoston pysyvien jäsenten yhteisymmärryksen ansiosta, mutta uusien vaativien operaatioiden aloittaminen näytti asettavan järjestön mahdollisuudet koetukselle. Mittavin rauhanturvaoperaatio Kambodzassa näytti ajautuvan vaikeuksiin maan ristiriitojen kärjistyttyä jälleen aseelliseksi yhteenotoiksi. Laajamittainen amerikkalaisjoukoin suoritettu, ensisijaisesti humanitaarinen operaatio Somaliassa sujui alkuvaiheiden osalta myönteisesti ja vaikutti luovan edellytyksiä Somaliaa tuhonneen sisällissodan päättämiseen. Perinteisen rauhanturvatoiminnan rinnalle oltiin sekä keskusteluissa että käytännössä nostamassa toisaalta humanitaarista rauhanturvatoimintaa, toisaalta myös rauhaan pakottamista. Muuttunutta maailmantilannetta kuvasti Saksassa ja Japanissa sisäisen keskustelun jälkeen hyväksytty myönteinen kanta omaan osallistumiseen YK:n rauhanturvatoimintaan.

Sekä Afrikan että Latinalaisen Amerikan poliittista kehitystä luonnehti yleisesti - kaikista niiden taloudellisista vaikeuksista ja kriiseistä huolimatta - demokratisoitumiskehitys. El Salvadorin sisällissodan päättyminen jatkoi Keski-Amerikan tilanteen rauhoittumista. Mosambikin sisällissodan päättymisellä oli samanlainen vaikutus eteläisessä Afrikassa.

Takaiskujakin saatiin kokea. Etelä-Afrikassa, jossa muutoin jatkui siirtyminen kohti enemmistövaltaa, kuvaa synkensi mustien keskinäisen väkivallan lisääntyminen. Angolassa saavutettu rauha, joka tuli vakiinnuttaa demokraattisilla vaaleilla, järkkyy kun vaalit hävinnyt Unita ei hyväksynytkaan vaalin tulosta, vaan aloitti uudestaan politiikan teon aseilla. Algerian hallitus, joka hävisi vaalit fundamentalistisen opposition voittaessa, mitätöi vaalien tuloksen, mikä johti maassa syvään poliittiseen kriisiin.

Fundamentalististen liikkeiden voimistuminen - osin seurauksena Iranin toimista, osin arabimaiden taloudellisesta tilanteesta, osin Irakin vastaisen sodan herättämistä tunnoista - herätti lisääntyvää huolta.

Tilanne Irakissa säilyi kireänä Saddam Husseinin ja Irakin hallituksen vaikeuttaessa eri tavoin YK:n valvontajoukkojen toimintaa.

Aasiassa kylmän sodan häviäminen ei ollut yhtä selväpiirteistä kuin muualla, mutta sielläkin saavutettiin merkittävää edistystä Pohjois- ja Etelä-Korean välisissä neuvotteluissa sekä Japanin ja Kiinan suhteiden normalisoimisessa.

Kansainvälisen politiikan hallitsevana piirteenä kuitenkin oli kuitenkin Yhdysvaltain voimistunut asema kylmän sodan jälkeisessä tilanteessa. Se ilmeni erityisen selvästi edelleen sekä YK:ssa että Irakiin liittyvissä toimissa. Maan taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys oli kuitenkin kulkenut jo pitempään huonoon suuntaan ja kansalaisten tyytymättömyys Bushin hallituksen politiikkaan sai ilmauksensa presidentinvaaleissa, joissa voiton saavutti demokraattien ehdokas Bill Clinton. Valinta herätti maailmalla pääasiallisesti myönteisiä reaktioita ja arveluja pitkäaikaisen oikeistosuuntauksen ja monetaristisen talouspolitiikan jäämisestä tappiolle. Epävarmuutta liittyi lähinnä tulevan presidentin linjanvetoon kansainvälisen kaupan kysymyksissä. Vaikka maailmantalouden uskottiin saavan piristysruiskeen vallan- ja politiikanvaihduksesta, pelättiin uuden hallinnon mahdollisesti turvautuvan protektionistisiin toimiin erityisesti Japanin ja EY:n suuntaan.

Tarve löytää uusi ja vakaa kansainvälinen järjestys ilmeni vuonna 1992 edelleen supistuvana varusteluna, merkittävänä aseidenriisuntasopimuksina sekä Rion ympäristökonferenssissa, joka - siitä huolimatta että se ei toteuttanut kaikkia odotuksia - kuitenkin oli viitoittamassa kansainvälisen politiikan uutta agenda ja asioiden tärkeysjärjestystä.

II PUOLUEEN PÄÄTÄNTÄVALTA- JA TOIMEENPANOELIMET

1. Puolueneuvosto

Lappeenrannan XXXV puoluekokouksen valitsemina ovat puolueneuvostoon kuuluneet puheenjohtajana Risto Tuominen, I varapuheenjohtajana Helena Rissanen ja II varapuheenjohtajana Juha Nummela sekä muina varsinaisina jäseninä ja varajäseninä:

Helsingin piiristä Lipponen Paavo, Aalto Ulla-Marja, Asunmaa Piritta, Tuomioja Erkki ja Stam Arno, varalla Meriläinen Risto, Niemi Veli-Mikko, Piirto Minna ja Siren Leena

Uudenmaan piiristä Paakkinen Pertti, Nieminen Matti, Kähärä Juha, Jämsen Tuula, Väyrynen Sai, Jääskeläinen Markku J. ja Hakanen Urpo, varalla Sairanen Jussi, Hako Jukka, Peltonen Juha, Lindroos-Himberg Kirsi, Karrimaa Antti ja Heikkinen Sinikka

Varsinais-Suomen piiristä Kivikoski Matti, Rimpelä Sirkka-Liisa, Näätä Heikki, Laitinen Seppo ja Virtanen Tauno, varalla Sedig Mikko, Aho-kas Markku, Rasi Pirkko ja Ilola Mona

Satakunnan piiristä Koskinen Antti, Laine Eero, Mattila Antti, Heino-Laikku Mirva, Rantala Kari ja Wessman Ilona, varalla Tupila Unto, Mikkonen Pirjo, Laakso Antti, Saarinen Väinö ja Vannekari Matti

Etelä-Hämeen piiristä Lintunen Pertti, Auvinen Pentti, Hannula Isto, Kauranen Aarne ja Tuliainen Marjaleena, varalla Luhtavaara Reijo, Lähteenmäki Maire, Valjakka Lilja ja Kanerva Jouko

Pohjois-Hämeen piiristä Niemi Jussi, Salminen Seppo, Leponiemi Raija, Koskinen Leo, Mankkinen Leena ja Riipinen Markku, varalla Ojala Reino, Ylönen Ari, Härmäläinen Maija-Liisa, Lehtinen Pentti, Koivula Arja

Kymen piiristä Kotola Sirkka, Myyryläinen Hannu, Setälä Timo, Simonen Olavi, Turunen Teuvo, Mäkelä Taito ja Luukkanen Heikki, varalla Yrkkö Veikko, Mattila Merja, Tumelius Liisa, Häkkinen Soili, Lindeman Pertti ja Seppälä Vaito

Mikkelin piiristä Aholainen Markku, Mähönen Raimo, Jaatinen Maija-Liisa ja Erola Sirpa, varalla Pennanen Raija, Ruokoselkä Liisa ja Haverinen Arto

Kuopion piiristä Kukkonen Jorma, Ruotsalainen Olavi ja Kortelainen Kari, varalla Härmäläinen Erkki ja Kuronen Matti

Pohjois-Karjalan piiristä Lukkarinen Matti, Lahtela Esa, Vuorenpää Seija ja Hämmäläinen Juha, varalla Bau Pauli, Holopainen Raimo ja Mäkikangas Liisa

Keski-Suomen piiristä Oksa Anja, Pasanen Tuula, Toikkanen Jorma, Lähteenmäki Vesa ja Rantamäki Esko, varalla Kylmänen Hannu, Vainiolo Eino-Erkki, Pihlajasaari Helena ja Levänen Marja

Vaasan piiristä Hyvönen Juhani, Vehkaoja Marjatta, Tyni Seppo ja Tynjälä Toive, varalla Tenkula Tarja, Pohjonen Markku ja Sarja Tauno

Oulun piiristä Kitinoja Ritva, Nivala Maija ja Pasanen Matti, varalla Mällinen Juhani ja Mustonen Leena

Lapin piiristä Lampi Tauno, Päckilä Matti ja Haarahiltunen Liisa, varalla Rundgren Lasse ja Lensu Johanna

Ruotsalaisesta Työväen liitosta Paavola Maire, Sjöberg Stefan ja Björkstrand Christer, varalla Raunio Mari-Ann ja Hellman Rauno

SDP:n puolueuuevoston sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 4.3.1992 Helsingissä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat ja annettiin yleispoliittinen julkilausuma sekä kunnallisvaalijulistus.

Puolueuuevoston syyskokous pidettiin 18.11. - 19.11.1992 Helsingissä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat, SDP:n presidenttiehdokkaan asettamisessa vuoden 1994 vaaliin noudatettavista sekä puoluekokousedustajien vaaleissa noudatettavasta äänestys- ja vaalijärjestyksestä. Kokouksesta annettiin kannanotot työmarkkinatilanteesta, nuorisotyöttömyydestä ja yleispoliittinen julkilausuma.

2. Puoluetoimikunta

Ylimääräisen puoluekokouksen valitsemina ovat puoluetoimikuntaan kuuluneet puheenjohtajana Ulf Sundqvist, puoluesihteerinä Markku Hyvärinen, I varapuheenjohtajana Antero Kekkonen, II varapuheenjohtajana Tarja Tenkula, III varapuheenjohtajana Matti Puhakka sekä muina jäseninä Antti Kalliomäki, Elina Lehto, Lasse Eskonen, Tuula Haatainen, Leena Koikkalainen, Sinikka Näätsaari, Pentti Koivu, Rauno Ihalainen ja Lauri Metsämäki sekä varajäseninä Hannu Myyryläi-

nen, Pekka Korpinen, Jouni Backman, Tarja Filatov, Leena Luhtanen ja Tapio Karjalainen.

Puoluetoimikunnan viikottaisiin kokouksiin ovat osallistuneet puolue-neuvoston puheenjohtaja Risto Tuominen sekä varapuheenjohtajat Helena Rissanen ja Juha Nummela, Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän varapuheenjohtajat Liisa Jaakonsaari ja Erkki Tuomioja, puoluetoimiston valtuutetut toimitsijat sekä ylimääräisen puoluekokouksen jälkeen sihteeri Kari Laitinen, Demarin päätoimittaja Jukka Halonen sekä lehden kolumnisti Aimo Kairamo, Arbetarbladetin päätoimittaja Alf-Erik Helsing, Nuorten Kotkain Keskusliiton puheenjohtaja Saa-ra-Maria Paakkinen sekä Sosialidemokraattisen Opiskelijanuorison Keskusliiton puheenjohtaja Ulla-Maija Rajakangas 31.3.1992 saakka ja Mikael Jungner 1.4.1992 lähtien.

Puoluetoimikunta on vuoden 1992 aikana pitänyt 28 kokousta, joista pöytäkirjoihin on merkitty 386 pykälää.

3. Hallinnollinen toiminta

Puoluetoimiston hallinto-organisaatioon kuuluvaan työvaliokuntaan ovat puoluetoimikunnan päätöksen mukaisesti kuuluneet puoluetoimikunnan puheenjohtaja, puoluesihteeri, puoluetoimiston eri osastojen ja yksiköiden päälliköt, ay-sihteeri ja tiedotussihteeri.

Työvaliokunta on käsitellyt puolueen politiikkaan, talouteen ja hallintoon liittyvät kysymykset ja tehnyt niistä päätösehdotuksia puoluetoimikunnalle sekä käsitellyt puoluetoimiston toimintaan ja talouteen liittyvät asiat.

Vuoden aikana on tehty päätökset puoluetoimiston organisoitumisesta joustavaksi asiantuntijaorganisaatioksi, jonka tavoitteena on toimia tehokkaasti projektiorganisaationa. Tämä on ollut välttämätöntä sen vuoksi, että taloudellisten voimavarojen edelleen vähentyessä on jouduttu tekemään päätökset kuuden henkilön irtisanomisesta ja koko henkilöstön lomauttamisesta kahden viikon ajaksi.

Puoluetoimiston hallinnollisten ja taloudellisten asioiden valmistelu, ohjaus, valvonta, keskitetyt palvelutoiminnot sekä puolueen jäsen- ja järjestörekisteriasiat on hoidettu hallinto-osastolla.

Hallinto-osaston henkilövahvuus on ollut 21 henkilöä.

Osastopäällikkönä on toiminut Maunu Ihalainen, toimistosihteerinä Sisko Lipsanen ja yhdistysrekisteriasioista ja jäsenasioista vastaavana jaostosihteerinä Eero Jämbäck.

Puoluejohdon sihteerinä on toiminut Liisa Mattila 31.4.1992 saakka ja Merja Iljin 1.5.1992 lähtien.

Kertomusvuoden päättyessä oli puolueen jäsenrekisterissä olevien jäsenten määrä 77.159, joista oli miehiä 47.438 ja naisia 29.721, vapaaajasiä 17.042, maksuvapaita jäsiä 9.335 ja äänioikeutettuja jäsiä 61.889. Jäsenasiat olivat vuodenvaihteessa hoitamatta 15.270 jäseneltä.

Vuoden 1992 aikana liittyi puolueeseen uusia jäsiä 1.615, samanaikaisesti poistui jäsenyydestä 3.873. Äänioikeutettujen määrä väheni 2.005 jäsenellä. Muita muutoksia jäsenrekisteriin tehtiin 23.462. Jäsenrekisteritapahtumia oli vuoden 1992 aikana yhteensä 28.951.

III SUUNNITTELU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

1. Yleistä

Poliittisen osaston tehtäviin on kuulunut suunnittelu- ja tiedotus. Toiminnassa korostuivat oppositiopolitiikassa ja erityisesti kunnallisvaaleissa tarvittavien teemojen ja aineistojen suunnittelu, tuottaminen sekä niistä tiedottaminen.

Osastolla työskentelivät alkuvuodesta päällikkönä Matti Linnanahde, tiedotussihteerinä Arja Ronkainen ja tiedotuksen sihteerinä Merja Iljin ja suunnitteluyksikössä koko vuoden suunnittelupäällikkö Paula Parinane, suunnittelusihteerinä Arja Pitkänen, kielenkääntäjä Anneli Koivisto ja osastosihteerinä Sirpa Paltamo.

Alkuvuodesta käynnistyneiden organisaation uudistuksiin tähtäävien keskustelujen ensimmäiset johtopäätökset koskivat poliittista osastoa. Huhtikuun alusta tuli voimaan organisaation muutos, jolloin osastopäällikkö Matti Linnanahde siirtyi puoluejohdon erityisavustajaksi vas-

tuualueenaan edelleen myös puoluetöimiston ulkoinen tiedottaminen ja Merja Iljin puoluejohdon sihteeriksi. Tiedotussihteeriksi Arja Ronkainen siirtyi toukokuussa järjestöosastolle vastaamaan puolueen sisäisestä tiedottamisesta.

Osaston lakatessa siihen kuulunut suunnitteluyksikkö jatkoi suunnittelusihteeristön nimikkeellä puoluesihteerin alaisuudessa. Sihteeristöä johti suunnittelupäällikkö Paula Parmanne. Suunnittelusihteeristön päätehtäviin on kuulunut ohjelmallisen ja siihen läheisesti liittyvän päätöksenteon valmistelu ja organisointi, poliittisia ilmiöitä ja yhteiskunnan kehityssennusteita koskeva pitemmän tähtäyksen selvitystyö, mm. neljän puolueen mielipidetiedustelun kannatusanalyysien hyödyntäminen. Lisäksi on seurattu kotimaista ja kansainvälistä tutkimusta ja keskustelua raportoiden siitä mm. taustamuistiin ja käännöksiin.

2. Suunnittelutoiminta

Kunnallisvaalit olivat vuoden päätapahtuma, joten toimintavuoden painopisteenä oli vaaliteemojen suunnittelu ja -aineistojen valmistelu sekä vaalianalyysi. Ohjelmallinen valmistelu vuoden 1993 puoluekokoukselle jatkui.

Asiantuntija- ja työryhmäorganisaatio uudistettiin alkuvuodesta. Osa suunnittelusta ja päätöksenteon valmistelusta on tapahtunut työryhmien työpanosta käyttäen. Tämä on korostunut erityisesti puolueen ollessa oppositiossa.

On myös jatkettu puoluekokouspäätösten edellyttämää valmistelutyötä. Ylimääräiseen puoluekokoukseen saakka työskennellyt tulevaisuustyöryhmä käynnisti tulevaisuuden visioiden pohdinnan. Sitä ovat jatkaneet uudet työryhmät. Erityisenä painopisteenä ovat olleet seuraavien toimintasuuntien kehittämis- ja selvitystyö: Euroopan yhdentymiskehitys, työllisyys- ja talouskehitys, yhteiskunnan, elinkeinotoiminnan ja työelämän rakennemuutokset, koulutus, tutkimus ja osaaminen sekä ympäristöarvojen huomioonottaminen. Näille viidelle painopistealueelle perustetut työryhmät jatkavat toimintaansa puoluekokoukseen saakka.

Työryhmät valmistelivat kansainvälisen ja kotimaisen talouskehityksen pohjalta aineistoja ja argumentteja ajankohtaisiksi avauksiksi ja teemo-

ja tausta-aineistoiksi. Lisäksi ne ovat osallistuneet puoluekokoukselle tulevien asiakirjojen valmisteluun.

Vuoden aikana järjestettiin erilaisia seminaareja ja tilaisuuksia mm. koulutuspoliittinen keskustelutilaisuus (12.2.), keskustelutilaisuus "Suomalainen kulttuurivähemmistö Euroopassa ja maailmassa" (27.4.), hyvinvointitutkijoille seminaari "Uudistuuko vai rapistuuko Suomi" (27.8.), Työllisyys ja Talous -seminaari (24.9.), Suunta 2000 -seminaari (6.11.), Ympäristöseminaari (25.11.).

Ajankohtaisista kysymyksistä on valmisteltu kannanottoluonnoksia ja aikaisempien päätösten mukaisesti ohjelmaluonnoksia puolueen päätäville elimille.

Puoluetoimikunnan antamat julkilausumat, kannanotot ja tiedotteet käsittelivät mm. kunnallislain uudistamista (5.2.), talouspolitiikkaa "Maa on pelastettava kriisistä" (6.2.), Suomea ja Euroopan Yhteisöä (puoluetoimikunta ja eduskuntaryhmä yhdessä 20.2.), arava-vuokra-asuntotuotantoa (6.3.), maaseutupolitiikkaa (19.03.), liikuntajärjestöjen toiminta-avustuksien jakamista (2.4.), hallituksen toimenpiteitä talouskriisin ratkaisemiseksi (5.4.), asuntopolitiikkaa (7.5.), SDP:n poliittista linjanvetoa: "Suomi käyntiin - ihmisille työtä" (4.6.), aluehallintoa (4.6.), talous- ja rahapolitiittista tilannetta (6.8.), hallituspolitiikkaa (puolueen ja eduskuntaryhmän johdon tiedote 8.9.), aravatulorajojen poistamista (10.9.), kahdeksan kohdan ohjelmaa "Nyt päättää kansa" (7.10.), työsuojeluhallinnon kehittämistä (8.10.), presidentinvaaleihin - 94 liittyviä menettelytapoja (puheenjohtaja Sundqvistin tiedote 23.10.), talouspoliittista tilannetta (29.10.), kansanedustajien puoluekokousedustajaehdokkuutta (17.12.), väliportaana hallintoa (17.12.).

Puoluetoimikunta hyväksyi lisäksi liikennepoliittisen kannanoton (17.12.).

Puoluetoimikunta antoi pyydettyjä lausuntoja mm. valtiosääntötoimikunnan osamietinnöstä (2.4.), lehdistötuen kehittamisestä (9.4.), verotuksen oikeussuojatoimikunnan mietinnöstä (10.9.), Valtiosääntökomitea 1992:n osamietinnöstä (24.9.) sekä yhteispohjoismaisesta ajasta (22.10.).

SDP:n 4.3. pidetty puolueeneuvoston kokous antoi kunnallisvaalijulkituksen "Kunnallisvaalit ovat mahdollisuus muutokseen". Sisäpoliittinen julkilausuma käsitteli EY:tä ja hallituksen epäonnistunutta talous- ja työllisyys- ja sosiaalipoliittikkaa. Puolueeneuvosto antoi kokouksessaan 18.11.- 19.11. kannanotot työmarkkinatilanteesta, nuorisotyöttömyydestä ja yleispoliittisen julkilausuman.

3. Työryhmät

Tammikuussa puoluetoimikunta päätti asettaa uudet työryhmät, jotka jaettiin painopiste työryhmiin (puoluekokouskaudeksi) ja määräaikaisiin työryhmiin (23.1.-1.5.). Kaikilta työryhmiltä edellytettiin toukokuuhun mennessä selvitystä 1) mitkä ovat ao. sektorin ajankohtaisimmat kysymykset 2) mitkä ovat vastaukset edessä oleviin keskeisimpiin, mm. Euroopan yhdentymiskehityksen asettamiin haasteisiin ja 3) miten SDP:n kannat ovat toteutuneet ja mitkä kannanotot ovat vanhentuneita.

Katsaus työryhmien raportteihin toimitettiin taustamuistiona 19.5. Tarkistettu ajankohtaistettu kooste valmistui lokakuussa. Lisäksi työryhmät ovat tuottaneet taustamuistioaineistoa, kannanottoluonnoksia sekä aineistoa kunnallisvaaleihin.

Työryhmien työskentelyyn ovat osallistuneet myös eduskunnan ao. valiokunnan sd-jäsenet sekä eri alojen asiantuntijoita. Työryhmätyöskentelyssä painotettiin myös ryhmien mahdollisuutta asettaa yhteyteensä projektityöryhmiä eri puolille maata.

Painopistetyöryhmät (23.1.1992 - puoluekokous -93)

Taloustyöryhmä: pj. Ulf Sundqvist, vpj. Markku Hyvärinen, siht. Juha-na Vartiainen, jäsenet: Pekka Korpinen, Pertti Parmanne, Eero Rantala, Sisko Seppä, Antero Tuominen, Eero Tuomainen sekä Antti Kalliomäki ja Matti Louekoski. Työryhmä piti 22 kokousta valmistellen mm. SDP:n talouspoliittisia kannanottoja.

Integraatiotyöryhmä (kts. kv-toiminta)

Rakenne- ja hallintotyöryhmä: pj. Matti Louekoski, vpj. Elina Lehto, siht. Sisko Seppä, jäsenet: Pertti Ahonen, Pirjo Erätuli, Heikki Koski,

Kari Puro, Maj-Len Remahl, Olavi Räsänen ja Reijo Vuorento. Työryhmä piti 13 kokousta. Lisäksi Tampereella on toiminut projekti tehden teoreettisia ehdotuksia ja selvityksiä.

Ympäristötyöryhmä: pj. Erkki Tuomioja, vpj. Tarja Tenkula-Kylä-Liuhala, siht. Veli-Mikko Niemi, jäsenet: Camilla von Bonsdorff, Osmo Kuusi, Riitta Myller, Tanja Sippola ja Markku VVallin. Työryhmä piti kuusi kokousta ja järjesti marraskuussa ympäristöpoliittisen seminaarin.

Energiapolitiikan seurantaryhmä: pj. Antero Kekkonen, vpj. Liisa Jaakonsaari, siht. Reijo Svento, jäsenet: Veikko Kanerva, Sisko Seppä, Markus Sovala, Antero Tuominen ja Markku VVallin. Työryhmä piti viisi kokousta.

Määräaikaiset työryhmät (23.1.92-1.5.92)

Asunto- ja yhdyskuntatyöryhmä: pj. Pekka Korpinen, vpj. Tarja Filatov, siht. Markus Sovala, jäsenet: Ben Grass, Jukka Hako, Tarja Kautto, Veijo Lehto ja Jari Virtanen. Työryhmä piti kahdeksan kokousta.

Alue- ja elinkeinotyöryhmä: pj. Matti Puhakka, vpj. Pentti Koivu, siht. Markku J. Jääskeläinen, jäsenet: Ulla Blomberg, Osmo Kuusi, Kari Laitinen, Esa Lehtinen, Jussi Niemi, Maija Rask, Pekka Ruotsalainen ja Esko Tikka. Työryhmä piti kuusi kokousta.

Kuluttajapolitiikan työryhmä: pj. Tuula Haatainen, vpj. Sinikka Näätäsaari, siht. Sinikka Turunen, jäsenet: Seppo Hassinen, Sisko Seppä, Leena Simonen, Antero Tuominen ja Outi Vilen. Työryhmä piti 11 kokousta.

Valtiosääntötyöryhmä: pj. Arja Alho, vpj. Allan Rosas, siht. Pekka Nurminen, jäsenet: Jukka Kekkonen, Jarmo Vuorinen ja Jorma VVestlund. Työryhmä piti 7 kokousta.

Oikeusasiain työryhmä: pj. Tarja Halonen, vpj. Leena Koikkalainen, siht. Marja-Liisa Rantanen, jäsenet: Pekka Koskinen ja Jukka Mikkola. Työryhmä piti viisi kokousta.

Puolustuspoliittinen työryhmä: pj. Antti Kalliomäki, vpj. Anna-Liisa Kasurinen, siht. Markku Haranne, jäsenet: Kaarina Buure-Hägglund, Liisa Jaakonsaari, Reijo Laitinen ja Unto Vesa. Työryhmä piti viisi kokousta.

Koulutuspoliittinen työryhmä: pj. Tapio Karjalainen, vpj. Arja Ojala, siht. Kari Anttila, jäsenet: Erkki Aho, Jukka Gustafsson, Jari-Pekka Jyrkänne, Simo Järvilehto, Simo Pokki, Ulla Puro ja Marja-Liisa Tykkyläinen. Työryhmä piti viisi kokousta.

Tiedepoliittinen työryhmä: pj. Leena Luhtanen, vpj. Keijo Paunio, siht. Raija Latva-Karjanmaa, jäsenet: Ulla Ekberg, Matti Hosia, Pauli Kivipensas, Paavo Löppönen, Esko-Olavi Seppälä ja Raimo Väyrynen. Työryhmä piti kuusi kokousta.

Kulttuurityöryhmä: pj. Matti Ahde, vpj. Erja Lahikainen, siht. Riitta Seppälä, jäsenet: Jouni Backman, Pekka Gronow ja Risto Laakkonen. Työryhmä piti viisi kokousta.

Liikennepoliittinen projektityöryhmä: pj. Jussi Ranta, siht. Reijo Sven-to, jäsenet: Piritta Asunmaa ja Pekka Nurminen. Työryhmä valmisti liikennepoliittisen kannanoton.

Viestintätyöryhmä: pj. Ulpu Iivari, vpj. Reijo Ollikainen, siht. Mikael Jungner, jäsenet: Tuomas Harpf, Seppo Heikki Salonen, Martti Soramäki ja Anna-Liisa Sirjamo. Työryhmä piti kuusi kokousta.

Sosiaali- ja terveystyöryhmä: pj. Jouko Skinnari, vpj. Tuulikki Kannisto, siht. Ulla-Maija Rajakangas ja Pentti Arajärvi, jäsenet: Rauno Ihala-inen, Pekka Nurminen, Veikko Simpanen, Tarja Tenkula, Vappu Taipale, Markku Toropainen, Matti Toiviainen ja Jukka Vainio. Työryhmä piti 11 kokousta. Työryhmä perusti palvelujaoston (viisi kokousta), sosiaalivakuutusjaoston (yhdeksän kokousta) sekä terveysto-liittisen jaoston Jyväskylään.

Työllisyys- ja työelämäryhmä: pj. Raimo Kantola, vpj. Reijo Lindroos, siht. Raila Kangasperko, jäsenet: Eija Hietanen, Matti Hynynen, Jukka Kallio, Seija Kirvesniemi, Matti Kopperi, Hannu Myyryläinen, Tuire Santamäki ja Matti Salmenperä. Työryhmä piti seitsemän kokousta ja järjesti talous- ja työllisyysseminaarin syyskuussa.

4. Tiedotustoiminta

Ulkoinen

Vuoden 1992 tiedotustoiminnassa jatkui totuttautuminen keväällä 1991 alkaneeseen SDP:n oppositioasemaan. Omaa linjaa esitteleviä läpimurtoja julkisuuteen saatiin aikaan erityisesti talouspolitiikan ja presidentinvaalikysymyksen yhteydessä. Sosialidemokraattisen päivittäisjulkisuuden painopiste oli kuitenkin eduskunnassa, kuten merkittävä osa poliittisesta toiminnastakin.

Puoluetoimikunnan kannanottoja saatettiin julkisuuteen 1-4 kertaa kuukaudessa. Puolueneuvosto päätti kahdesta kannanotosta (kunnallisvaalit, yleispolitiikka) maaliskuussa ja kolmesta (työmarkkinatilanne, nuorisotyöttömyys, yleispolitiikka) marraskuussa. Yleensä henkilökohtaisesti esitetyt ja varsinkin tiedotustilaisuuden kautta tuodut näkemykset noteerattiin kohtuullisesti, samoin kuin merkittäviä asioita linjaavat puolue-elinten kannanotot.

Julkisen keskustelun vahvana punaisena lankana oli SDP:n esittämä kritiikki hallituksen talous- ja työllisyyspolitiikkaa kohtaan. Siihen yhtyi myös merkittävä osa muuta oppositiota. Vuoden loppua kohti tultaessa SDP:n näkemys elvyttävämmästä talouspolitiikasta sai laajenevaa tukea tiedotusvälineissä ja etujärjestöissä.

Merkittävä yksittäinen tiedotusjakso oli huhtikuun ns. valuuttakriisiviiikonloppu. Hallituksen sisäinen sekava tilanne ja kiistely Suomen Pankin kanssa sai aikaan valuuttapaon juuri viikonlopun alla. Hallitus kutsui tällöin neuvotteluihin säästöpaketistaan ja muista toimistaan myös SDP:n edustajat, jotka torjuivat säästökaavailut sellaisinaan, mutta omaksuivat muutoin maltillisen ja vastuuntuntoisen asenteen kriisin partaalla olleessa tilanteessa. Tämä aiheutti jonkin verran selkeää näköä, että "hallitus pompotti SDP:tä", mutta tilanne palautui varsin nopeasti jännitteen lisääntyessä jälleen hallituksen ja opposition välillä.

Selvän aloitteen SDP sai kesäkuun alun ohjelmajulistuksellaan "Suomi nousuun - ihmisille työtä". Alakynteen jäätiin hallituksen leimattua ohjelman velkaelvytyspaperiksi, mutta pitemmällä tähtäyksellä kesä-

kuusta alkanut julkinen keskustelu johti elvytysvaatimusten voimistumiseen yhteiskunnassa.

Kunnallisvaalien lähestyessä SDP:n avaukset kiteytyivät yhä enemmän pahenevan työttömyyden ja hallituksen talouspolitiikan kritiikin ympärille. Otolliset asetelmat tähän saatiin hallituksen toistuvista ja aina kertaalleen päätökseen julistetuista hallituksen budjettineuvotteluista, jotka heikensivät luottamusta asioiden hoitoon.

Ulkoinen tiedotus ja kunnallisvaalien varsinainen kampanja niveltivät hyvin yhteen, mikä lienee osaltaan edesauttanut voitollista vaalitulosta. Kunnallisvaalien paikallisen luonteen ja yleispolitiikan välinen yhteys kyettiin hahmottamaan ilmeisen vakuuttavasti.

STS-pankin tilanne ja fuusioituminen KOP:n kanssa hallitsivat SDP:n ympärillä käytävää keskustelua loppuvuodesta.

Sisäinen

Järjestöllisen ja jäseniin kohdistuvan tiedotuksen keskeisiä välineitä olivat viikottain laadittu muistio puoluetoimikunnan kokouksista sekä neljästi ilmestynyt jäsenlehti "Sosialidemokraatit". Erillisenä projektina toteutettiin aineiston ja lentolehtisen jakelu kesäkuun alun "Suomi nousuun"- ihmisille työtä" -ohjelmajulistuksesta.

Jäsenlehden numeroiden eräänä kantavana teemana olivat kunnallisasiat, erityisesti valtionosuusjärjestelmän uudistuminen ja määräenemmistösäännösten muuttuminen. Niinikään EY-ksymystä käsiteltiin laajalti, samoin kuin työmarkkina-asioita ja perhepolitiikkaa. Sosialidemokraattisilla Naisilla ja Suomen Ruotsalaisella Työväenliitolla oli omat sivut jäsen lehdissä.

Muina aineistoina tuotettiin vappumerkki ja Työväen Kalenteri Suoramarkkinointi Eero Hyvösen toteutuksella.

5. Sosialidemokraattiset lehdet

Lehti	Ilmestymis- paikkakunta	Hm. kerrat/vk	Päätoimittaja
Arbetarbladet	Helsinki	1	Alf-Erik Helsing
Demari	Helsinki	5	Jukka Halonen
Hämeen Kansa	Hämeenlinna	1	Heikki Syrjänen
Lounais-Häme	Forssa	1	Heikki Syrjänen
Pohjolan Työ	Oulu	3	Risto Kenttä
Päijätseutu	Lahti	1	Heikki Syrjänen
Riihimäen Seutu	Riihimäki	1	Heikki Syrjänen
Turun Päivälehti	Turku	5	Antti Vuorenrinne
Uusi Aika	Pori	3	Ulla Turkki
Uusi Pohjois-Karjala	Joensuu	1	Pekka Kivioja
Valpas	Kuopio	1	Anja Salminen
Vapaus	Mikkeli	1	Markku Lahikainen
Vastin	Jyväskylä	1	Paula Siltari
Viikko-Eteenpäin	Kotka	1	Risto Tuominen

IV JÄRJESTÖTOIMINTA

1. Kunnallisvaalit

Ehdokasasettelu

Ensi kertaa oli mahdollista asettaa sitoutumattomia ehdokkaita puolueen listoille kaikissa kunnissa. Puolueen ulkopuolisista ehdokkaista päätettiin kuntakohtaisesti. Puolue suositteli, että puolueeseen kuulumattomia ehdokkaita otetaan ja heidän osuudestaan listalla päätetään, samalla kun sovitaan puolueen jäsenten ehdokkuudesta.

Puoluekokous oli päättänyt v. 1990 vaaliliittojen muodostamisesta kunnallisvaaleissa seuraavaa: Muuttamatta puolueen kielteistä periaatteellista suhtautumista vaaliliittojärjestelmää kohtaan puoluekokous totesi, että paikallisten puolueolosuhteiden perusteella ja piiritoimikunnan kanssa asiasta neuvoteltuaan voi kunnallisjärjestö tai sen tehtäviä hoitava puoluejärjestö sopia myös yhteistyöstä kunnallisvaaleissa.

Puolue ei tehnyt valtakunnallista suositusta vaaliliitoista, vaan edellytti paikallisia ratkaisuja puoluekokouspäätöksen mukaisella tavalla.

Ehdokkaita asetettiin 11 991. Nuoria alle 30-vuotiaita oli yli 900. Sitoutumattomia oli puolueen listoilla 1 100. Vaaliliittoja solmittiin 21 kunnassa.

Ehdokkaille tuotettiin kaksi tausta-aineistoa, jotka toimivat myös koulutusaineistona.

Viestintä

Puoluetoimisto valmisteli viestintästrategian vaalityötä varten. Tavoitteita asetettiin kolme: politiikan uskottavuuden lisääminen, aktiivien innostaminen vaalityöhön ja passiivien äänestysaktiivisuuden nostaminen. Vaaliviestinnän painopisteenä oli näkyminen tiedotusvälineissä politiikan voimalla ja vähentää maksettujen mainosten määrää. Valtakunnallisen mainonnan kanavaksi valittiin sähköiset viestimet, ensisijassa televisio.

Puolueen vaaleihin liittyvässä viestinnässä päätettiin korostaa hyvinvointiyhteiskunnan puolustamista tavallisen ihmisen näkökulmasta. Tätä näkökulmaa tuettiin myös taustamateriaalilla ja alan tutkijoiden avulla.

Vaalimateriaali

Puolue teki valtakunnallisen vaalijulisteen, jonka tunnuksena oli *Jalka jarrulta - Suomi käyntiin*. Puolue teki kaksi valtakunnallista lentolehtistä, joissa tuotiin esille sosialidemokraattista vaihtoehtoa hallituksen politiikalle. Lisäksi toisessa puututtiin Suomen Keskustan epäasialliseen vaalimainokseen. Painosmäärä oli yhteensä 270 000 kappaletta. Lentolehtiset saivat myös muuta julkisuutta aina tv-uutisia myöten.

Eduskuntaryhmä teki vaihtoehtobudjetista lentolehtisen 100 000 kappaleen painoksena sekä painoi koko vaihtoehtobudjettia 10 000 kappaletta.

Muusta vaalimateriaalista kannattaa mainita Sosialidemokraattisten Naisten ilmapallot, joita jaettiin eri puolilla maata.

Puolue teki Suomen ensimmäisen poliittisen tv-mainoksen, joka esitettiin huhtikuun viimeisellä viikolla. Mainoksia tehtiin neljä erilaista ja ne perustuivat kaikki tavallisten ihmisten katuhaastatteluihin. Televisiokampanja sai runsaasti julkisuutta ja mainoksia esitettiin lähes yhtä paljon maksutta uutis- ja ajankohtaisohjelmissa kuin maksullisena mainoksena.

Ensimmäisten tv-mainosten tehoa tutkittiin yhdessä MTV:n kanssa. Suomen Gallupin suorittama tutkimus osoitti, että mainos oli huomattu. Se oli koettu kuitenkin varsin ärsyttävänä ja vähän informaatiota jakavana. Kriitikki huomioitiin syksyn kampanjassa.

Puolue valmisti kolme kohderyhmittäistä tv-mainosta, joita esitettiin 21.9.1992 lähtien. Naisliiton kanssa yhdessä tehtiin toritapahtumia markkinoiva mainos aamuohjelmiin. Loppukampanjaan valmistettiin aktivointimainos, jota esitettiin vain vaaliviikon torstaina, perjantaina ja lauantaina ennen vaaleja.

Vaalimainonnan tehoa seurattiin yhdessä muiden suurten puolueiden ja Helsingin yliopiston kanssa rahoitetulla Gallupkanava-seurannalla. Puolueet saivat käyttöönsä viikottain kannatuskehitysarvion, hallituksen ja opposition onnistumisarvion sekä ennakkoinnin äänestysaktiivisuuden osalta.

Puolue ei mainostanut lehdissä. Eduskuntaryhmä toteutti kolme ilmoituskierrosta suurimmissa päivälehdissä ja alueiden ykkösjulkaisuissa. Lisäksi ay-liikkeen keskeiset toimitsijat ja luottamushenkilöt kustansivat yhden ilmoituksen Iltasanomiin.

Vaalityö

Vaalityössä korostui toiminta työpaikoilla ja ihmisten keskuudessa toreilla, ostoskeskuksissa ja kaduilla. Puolue osti piirien käyttöön telttamaisia rakenteita, joita käytettiin runsaasti yleisötilaisuuksissa. Puoluejohdolle järjestettiin laaja kiertue, jonka aikana järjestettiin yli 200 tilaisuutta.

Puolue sai 723 852 ääntä ja 3 132 valtuustopaikkaa. Puolueen kannatusosuus oli 27,1 %. Puolue saavutti takaisin suurimman puolueen aseman. Ero toiseksi suurimpaan puolueeseen kasvoi 8 prosenttiin.

2. Sääntöuudistuksen valmistelu

SDP:n Lappeenrannassa 1990 pidetyn XXXV puoluekokouksen päätökseen perustuen puolue toimikunta päätti kokouksessaan 9.1.1992 asettaa kaksi sääntötyöryhmää, joihin nimettiin seuraavat jäsenet:

Sääntötyöryhmä I (piirijärjestöjen säännöt)

Markku Hyvärinen, puheenjohtaja, jäsenet: Tuula Haatainen, Aarne Heikkilä, Rauno Ihalainen, Johannes Koskinen, Sinikka Mönkäre ja Matti Tukiainen, sihteerit: Jorma VVestlund, Erkki Gröndahl, Pekka Nurminen, Kalevi Sadeluoto ja Reijo Svento.

Sääntötyöryhmä II (kunnallisjärjestöjen säännöt)

Lasse Eskonen, puheenjohtaja, jäsenet: Matti Färling (Tuusula), Leena Koikkalainen (Turku), Sirkka Kotola (Kotka), Lauri Metsämäki (RTL), Raimo Paalanen (Lappeenranta), Marja-Leena Tuliainen (Hollola) Martti Turkk (Oulu), sihteerit: Jorma VVestlund, Markku J. Jääskeläinen, Rauli VVarto, Pekka Nurminen, Kalevi Sadeluoto ja Reijo Svento.

Puolue toimikunnan päätöksen mukaan työryhmien tuli jättää esityksensä puoluejärjestöjen sääntöjen uudistamisesta puolue toimikunnalle 1.9.1992 mennessä.

Työryhmät aloittivat työnsä välittömästi. Erilaisten näkemysten kartoittamiseksi järjestettiin Voionmaan opistolla 1.-2.2.1992 seminaari, jossa sääntötyöryhmien jäsenet yhdessä piirijärjestöjen puheenjohtajien, piirien toiminnanjohtajien ja asiantuntijoiden kanssa keskustelivat puolueen järjestötoiminnan uudistamisen tarpeesta sekä sääntöuudistuksen tavoitteista ja sisällöstä.

Työn edistyessä uudistuksen sisältämistä perusvalinnoista keskusteltiin kahdessa piirijärjestöjen puheenjohtajien kokouksessa.

Sääntötyöryhmä II jätti esityksensä puoluetoimikunnalle 11.6.1992. Esitys sisälsi ehdotuksen kunnallisjärjestöjen sääntöjen uudistamisesta eri vaihtoehtoineen ja ehdotuksen sosialidemokraattisen kunnallisen toiminnan järjestämisestä, joka korvaa nyt käytössä olevan kunnallispoliittisen ohjesäännön.

Sääntötyöryhmä I esitys hyväksyttiin ja jätettiin puoluetoimikunnalle 5.8.1992 pidetyssä työryhmän kokouksessa.

Puoluetoimikunta käsitteli sääntötyöryhmien esityksiä Hämeenlinnassa pidetyssä kesäkokouksessaan 13.8.1993. Perusteellisen ja yksityiskohdallisen käsittelyn jälkeen puoluetoimikunta antoi ohjeensa työryhmien jatkotyöskentelyä varten.

Lopullisten ehdotusten laatimista varten päätettiin puolueen ja piirijärjestöjen sääntöesityksistä sekä esityksestä sosialidemokraattisen kunnallisen toiminnan järjestämisestä pyytää piirijärjestöjen lausunnot.

Kun piirijärjestöjen lausunnot ja kannanotot olivat marraskuun loppuun mennessä saapuneet puoluetoimistoon, laati sääntötyöryhmä I näiden lausuntojen perusteella 9.12.1992 pitämässään kokouksessa lopullisen esityksensä puolueen ja piirijärjestöjen sääntöjen uudistamisesta ja jätti ne puoluetoimikunnan käsiteltäväksi.

3. Henkilökunta

Puoluetoimiston järjestöosaston päällikkönä toimi Jorma VVestlund, kunnallisasiainsihteerinä Markku J. Jääskeläinen, ammattiyhdistyssihteerinä Juhani Hietanen, ATK asioista vastaavana ja ammattiyhdistystoimitsijana Matti Kouri, E-osuusliikkeeseen ja liikuntapolitiikkaan liittyviä asioita hoitavana toimitsijana Erkki Gröndahl, järjestötoimitsijana Ari Kekkinen ja Rauli YVarto, tiedotussihteerinä Arja Ronkainen 15.5. lähtien ja toimitsijana Liisa Mattila 1.5. lähtien. Osastosihteerinä toimi Irja Hyvönen ja kurssisihteerinä Kaija Issakainen 31.7. saakka.

Toimitsijakokoukset

Piirisihteerikokouksia järjestettiin seuraavasti: 14.1. Tampereella, 11.-12.2., 6.-7.4., 11.5., 6.-7.8., 22.-23.10., 17.11. ja 7.-8.12. Rovaniemellä.

Piirien puheenjohtajat olivat koolla 23.6. ja 26.8.

Puolueen, piirijärjestöjen, kunnallisjärjestöjen sekä sisar- ja yhteistyöjärjestöjen työntekijöiden neuvottelupäivät järjestettiin 1.-2.6. Polvijärvellä Huhmarin lomakeskuksessa. Osanottajia oli päivillä 90.

4. Ammattiyhdistystoiminta

Yleistä

Vuoden 1991 sopimusratkaisun perusteella työmarkkinoiden keskusjärjestöjen tuli sopia 30.11.1992 mennessä toisen sopimusvuoden palkoista. Syksyllä 1992 käytiin maan hallituksen, työnantajajärjestöjen ja palkansaajajärjestöjen kanssa vaikeita neuvotteluja työmarkkinatilanteen laukaisemiseksi. Hallituksen erityisen hyökkäyksen kohteeksi nousi ansiosidonnainen työttömyysturva. Tilanne kärjistyi siihen, että palkansaajajärjestöt antoivat yleislakkovaroituksen, jonka mukaan lakko alkaisi täydessä laajuudessaan 26.11.1992. Lakkoon olisivat osallistuneet SAK:n ja STTK:n jäsenliitot sekä AKAVA:sta Opettajien Ammattijärjestö (OAJ) ja keskusjärjestöjen ulkopuolisista Suomen Teollisuustoimihenkilöiden Liitto (STL). Hallitus perääntyi lakkouhan edessä, jonka jälkeen pystyttiin sopimaan keskitetyn sopimusratkaisun jatkosta. Tulopoliittinen kokonaisratkaisu on voimassa 31.10.1993 saakka.

Ammattiyhdistystoimikunta

Ammattiyhdistystoimikunnan jäseninä olivat v. 1992 puheenjohtajana Ulf Sundqvist ja varapuheenjohtajina Lauri Ihalainen, Riitta Prusti, Esa Svanljung ja Ulla Aittokoski. Muina jäseninä olivat Markku Hyvärinen, Matti Puhakka, Reijo Lindroos, Jorma Vvestlund, Tuulikki Kannisto, Raimo Kantola, Per-Erik Lundh, Pertti Ahonen, Jouni Riskilä, Antero Mäki, Maj-Len Remahl, Kaarina Muhii, Tuulikki Väliniemi, Raija Hukkamäki, Tenho Olin, Seppo Junttila ja Reijo Virtanen. Sihteerinä toimi Juhani Hietanen.

Kokouksia kutsuttiin seuraamaan Pekka Sarkkinen, Simo Komulainen, Seppo Ruotsalainen, Irma Nissinen, Ari Kekkinen, Matti Kouri ja Pekka Nurminen.

Ammattiyhdistystoimikunta kokoontui v. 1992 18 kertaa.

SDP:n työllisyys- ja työelämäryhmä suoritti SDP:n työelämän kehittämiseen liittyvien tavoitteiden uudelleen arvioinnin. Ryhmän puheenjohtajana toimi Raimo Kantola ja sihteerinä Raila Kangasperko.

Edustaja- ja liittokokoukset

Toimihenkilö ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto TVK piti edustajakouksensa 19-21.5. Tiukan äänestyksen jälkeen äänin 191 - 188 TVK:n puheenjohtajaksi valittiin Riitta Prusti. Vastaehdokkaana oli Heikki Mäkinen. Pian kokouksen jälkeen paljastui, että TVK:n talous oli ajautunut kiinteistösijoitusten arvon putoamisen ja erilaisen epäonnistuneen sijoitustoiminnan seurauksena selvitystilaan. Tämä johti TVK:n ajautumisen uskottavuuskriisiin ja sitä kautta konkurssiin. TVK:n liitot perustivat tulopoliittisen jatkon turvaamiseksi väliaikaisen neuvotteluorganisaation valtakunnansovittelija Jorma Reinin esityksen pohjalta.

Metallityöväen Liitto piti liittokokouksensa 25.-29.1.1992. Sosialidemokraattien kannalta menestykselliset vaalit pidettiin vuoden 1991 marraskuussa. Liiton puheenjohtajaksi valittiin edelleen Per-Erik Lundh.

Merimies-Unioni piti liittokokouksensa 11.-12.6. Liiton puheenjohtajaksi valittiin äänestyksen jälkeen Per-Erik Nelin. Vastaehdokkaana oli edellinen puheenjohtaja Reijo Anttila.

VTY:n edustajakokous oli 14.-15.5.

Liikealan Ammattiliitto piti 2. edustajakokouksensa 2.-4.6. Kokouksessa liitto muutti sääntönsä niin, että edustajakokous jäi myös viimeiseksi. Korkeinta päätösvaltaa käyttää jatkossa edustajisto, joka valitaan enemmistövaaleilla postin välityksellä neljäksi vuodeksi kerrallaan. Liiton puheenjohtajaksi valittiin edelleen Maj-Len Remahl. Liiton ensimmäiset edustajiston vaalit pidettiin 7.-22.10. Äänestysprosentti oli 39,44 %.

Suomen Sähköalantyöntekijäin Liitto piti myös viimeisen edustajakouksensa 15-18.11. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Seppo Salis-

ma. Jatkossa korkeinta päätösvaltaa käyttävä edustajisto valitaan 1996 suhteellisilla vaaleilla postitse.

Kunnallisvirkamiesliitto piti kokouksensa 10.-12.11. Puheenjohtajaksi Taisto Mursulan jälkeen valittiin Katriina Perkkä-Jortikka.

järjestötoiminta

Palkansaajien kunnallispäivät pidettiin Tampereen työväentalolla 28.-29.1. Osanottajia oli 200.

Työelämän ajankohtaisia ongelmia käsittelevä seminaari pidettiin 20.2.

Valtion yhtiöiden asioita käsittelevää seminaariperinnettä jatkettiin 15.5.

Helsingissä HTY:n talon juhlasalissa pidettiin 4.6. sosialidemokraattisille ammattiyhdistysliikkeen ja sisarjärjestöjen toimitsijoille ja toimihenkilöille tiedotustilaisuus SDP:n oppositiopolitiikasta ja samalla laukaistiin kunnallisvaalityö käyntiin. Tilaisuudessa puhuivat puheenjohtajat Ulf Sundqvist ja Lauri Ihalainen.

3.-5.9. pidettiin SAK:n liittojen hallinnon sosialidemokraattien laivaseminaari. Tukholmassa puhuivat puheenjohtajat Ingvar Carlsson, Ulf Sundqvist, Lauri Ihalainen ja Ruotsin LO:n varapuheenjohtaja Bertil Jonsson. Osanottajia oli lähes 200.

Työllisyyspoliittinen seminaari järjestettiin Helsingissä 24.9, alustajina Raimo Kantola ja Pertti Sorsa. Osanottajia oli 70.

Pohjoismaiden veljespuolueiden ammattiyhdistysseiteerien kokous pidettiin Tukholmassa 17-18.11. SDP:n edustaja oli Juhani Hietanen.

5. Koulutustoiminta

Opistokurssit

Voionmaan Opistolla järjestettiin vuoden aikana 18 kurssia, joille osallistui yhteensä 415 opiskelijaa. Kurssien aihealueina oli mm. kun-

nailispolitiikka, radiomainonta, lähidemokratia, uusien jäsenten oikeudet sekä EY ja Suomi. Työväen Akatemiassa järjestettiin kansainvälisyyskursseja, joille osallistui yhteensä 58 opiskelijaa.

Opintosihteerikoulutus

Yhdessä TSL:n kanssa järjestettiin puolueosastojen ja kunnallisjärjestöjen opintosihteereille opintopäivät Karjaalla. Päiville osallistui 54 opintosihteeriä eri puolilta maata.

Opintokerhot

Puolueen opintokerhoja oli yhteensä 189, joissa opiskeli 1 595 puolueen jäsentä.

Muut lyhytkurssit

Viikonlopun yksipäiväisiä lyhytkursseja järjestettiin 16, joille osallistui yhteensä 403 opiskelijaa. Lyhytkurssien aihealueita olivat mm. osuustoiminta, ay-toiminta, maaseutupolitiikka, pienyrittäjätoiminta jne.

Henkilöstökoulutus

Henkilöstölle järjestettiin vuoden aikana viisi ATK-kurssia, joille osallistui 25 opiskelijaa.

6. Kunnallispoliittinen toiminta

Puoluetoimikunta on asettanut kunnallispoliittisen työryhmän, johon jäseninä kuuluvat Jukka Mikkola, Ilkka Joenpalo ja jäseninä Christel von Martens, Jarkko Paronen, Eero Kärkkäinen, Elina Lehto, Jussi-Pekka Alanen, Leif Engfelt, Eija Lehto-Kannisto, Tuula Lind ja Pentti Pulkkinen. Puheenjohtajana on toiminut Jukka Mikkola ja sihteerinä Markku J. Jääskeläinen.

Työryhmä kokoontui 10 kertaa. Työryhmä on käsitellyt ajankohtaisia lainsäädäntöhankkeita, kuten kunnallislain osauudistusta ja valtion-osuusuudistusta. Työryhmässä on ollut esillä kunnallisten keskusjärjestöjen yhdistäminen, kunnallistalouden ajankohtaiset ongelmat ja aluehallinnossa esillä olleet uudistamishankkeet.

Alkuvuonna järjestettiin viisi kunnallisten kouluttajien kurssia, joilla koulutettiin yli 200 kunnallista luottamushenkilöä. Kurssin ohjelmaan sisältyi kunnallistalous, valtionosuusuudistus ja kunnallislain uudistaminen. Kouluttajille valmistettiin kalvosarjat neljästä teemasta.

Kunnallispoliittinen työryhmä järjesti kaksi kunnallishallintoa käsitellyttä seminaaria eduskunnassa. Tilaisuuksissa käsiteltiin kunnalliskomitean työssä esille nousseita esityksiä kuntien hallinnon uudistamiseksi.

Kunnallispoliittinen työryhmä järjesti yhdessä SDP:n kansainvälisen osaston ja Kansainvälisyysfoorumin kanssa Kansanvallan päivään liittyneen seminaarin "Alueet ja kunnat tulevaisuuden Euroopassa" tiedekeskus Heurekassa. Seminaariin osallistui suomalaisten osallistujien lisäksi laaja Euroopan parlamentin sosialistiryhmän valtuuskunta.

Aluehallinto

Puoluetoimikunta asetti v. 1991 aluehallintotyöryhmän keskuspaikanaan Mikkeli. Aluehallintotyöryhmään kuuluivat Jouni Backman (pj.), Markku Aholainen (siht.), Yrjö Suuniittu (siht.), jäsenet: Hannu Vesa, Heikki Luukkainen, Reijo Virtanen, Reijo Luhtavaara, Riitta Myller, Henrik Rissanen ja Jarkko Paronen. Työryhmä sai raporttinsa valmiiksi tammikuussa 1992. Puoluetoimikunta lähetti työryhmän laatiman esityksen puolueen aluehallintokannaksi piireihin lausuntokierrokselle.

Piirien lausuntojen pohjalta puoluetoimikunta hyväksyi kesäkuussa aluehallintokannanoton. Asiaan palattiin joulukuussa, jolloin puoluetoimikunta käsitteli asiaa uudelleen hyväksyen asiasta kannanoton.

7. Maaseutupoliittinen toiminta

Puoluetoimikunta on asettanut maaseutupoliittisen työryhmän, johon jäsenenä kuuluvat Kari Rajamäki, Kerttu Törnqvist, Pentti Puoskari, Seppo Hassinen, Seija Huhdanmäki, Lasse Hellman, Raimo Lindelöf, Heikki Vendelin, Sisko Seppä, Leena Simonen, Antero Tuominen, Veli-Mikko Niemi. Työryhmän puheenjohtajan toimi Kari Rajamäki ja sihteerinä Markku J. Jääskeläinen. Lisäksi työryhmän kokouksiin ovat osallistuneet aktiivisesti eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan sosialidemokraattiset jäsenet.

Maaseutupoliittinen työryhmä on kokoontunut 11 kertaa. Työryhmä on käsitellyt ajankohtaisia maa- ja metsätalouspoliittisia kysymyksiä sekä valmistellut kannanottoja puoluetoimikunnalle. Työryhmän esityksestä puoluetoimikunta hyväksyi maaliskuussa kannanoton maaseudun kehittämiseksi ja marraskuussa teesit metsäpolitiikan uudistamiseksi. Maaseutupoliittisen kannanoton pohjalta laadittiin kalvosarja koulutustilaisuuksia varten.

Maaseutupoliittinen työryhmä järjesti kaksi maaseututapahtumaa. Pohjola-Opistolla 9.-10.5.1992 käsiteltiin Euroopan yhdentymisen vaikutuksia maaseutuun, kunnallisia kysymyksiä ja maaseudun kehittämistä erityisesti Pohjois-Suomen näkökulmasta. Osallistujia oli n. 30. Jorossissa 19.-20.9.1992 käsiteltiin Euroopan yhdentymisen vaikutusta Suomen maatalouteen, Suomen maatalouspolitiikan vaihtoehtoja sekä metsäpolitiikkaa. Osallistujia oli n. 100.

Vaalityö maaseudulla sujui erinomaisesti. Puolue etenikin eniten juuri maaseutukunnissa.

8. Osuuskauppatoiminta

SDP:n ja EKA:n järjestöllistä yhteistyötä ylläpitävän toimikunnan puheenjohtajana on toiminut Jorma VVestlund SDP:stä ja jäsenenä EKA:sta Veli Lehtinen, Matti Nurmi, Lea Ala-Mononen ja Erkki Ketonen, SAK:sta Pekka Sarkkinen, STTK:sta Seppo Ruotsalainen, naisliitosta Irma Nissinen ja SDP:stä Ari Kekkinen ja Erkki Gröndahl.

Toimikunnan tärkein työtehtävä toimintakauden aikana oli 19.3.-8.4.1992 pidettyjen EKA-Yhtymän edustajistovaalien vaalityön suunnittelu ja järjestäminen. Vaalit suoritettiin postin välityksellä EKA:n edustajiston hyväksymän uuden vaalijärjestyksen mukaisesti. Uurna-vaalia osuuskunnan toimipaikoissa ei järjestetty.

Jäsenistö valitsi välittömällä vaaleilla EKA-yhtymän edustajiston, johon kuuluu 151 jäsentä. Käytössä olivat pääosin valtakunnalliset vaalipiirit. Vaaliliiton yhteisenä vaalitunnuksena oli "YHDESSÄ VAHVA EKA - SOSIALIDEMOKRAATIT". Vaalien äänestysprosentti oli 43.3., mikä on noin 5 prosenttiyksikköä edellisiä vaaleja alhaisempi.

Sosialidemokraatit asettivat vaaleihin 287 ehdokaslistalla yhteensä 302 ehdokasta, joten kaikissa vaalipiireissä oli täysi ehdokasmäärä. Aikaisemmista vaaleista poiketen myös EKA:n porvarilliset jäsenet asettivat omia ehdokkaitaan kaikissa vaalipiireissä. Tästä syystä tulos ei ole täysin vertailukelpoinen aikaisempiin EKA-vaaleihin. Sosialidemokraatit säilyttivät enemmistönsä uudessa edustajistossa, mutta ääniosuus jäi edellisiä vaaleja alhaisemmaksi. Kokoomuksen ja vihreiden asettamien ehdokkaiden saamat äänet ovat aikaisemmissa vaaleissa todennäköisesti kanavoituneet sosialidemokraattisten ehdokkaiden hyväksi.

Vaalien valtakunnallinen tulos oli seuraava:

	ääniä	%-osuus	paikkoja
SDP	91 772	54,1	91
Vasemmistol.	59 157	34,9	55
Porvarit	12 934	7,6	5
KTP	3 630	2,1	0
Muut	2 157	1,3	0
Hylätty	2 104	0	0
Yhteensä	171 754	100,0	151

Vaalien jälkeen toimikunnan osallistuivat uuden edustajiston ensimmäisessä kokouksessa käsittelyyn tulevien asioiden valmisteluun.

9. Pienyrittäjäpoliittinen toiminta

Pienyrittäjäpoliittisen toimikunnan jäseninä ovat kertomusvuoden aikana olleet Markus Aaltonen, Virpi Eloranta, Juha Hjelt, Risto Niinikoski, Ossi Ihalainen, Veijo Ojala, Marja Peltonen, Sisko Seppä ja Erkki Gröndahl. Toimikunnan puheenjohtajana on toiminut Markus Aaltonen ja sihteerinä Erkki Gröndahl.

Toimikunta on kertomusvuoden aikana kokoontunut 6 kertaa.

Kertomusvuoden aikana toimikunta aloitti puolueen pienyrittäjätoimintaa käsittelevien ohjelmien ja kannanottojen uudistamistyön. Työn edistämiseksi järjestettiin 10.10.1992 pienyrittäjäseminaari, josta koot-

tua aineistoa on tarkoitus käyttää hyväksi tulevassa ohjelmatyössä. Alustajina seminaarissa toimivat mm. puheenjohtaja Ulf Sundqvist ja professori Antti Paasio.

Toimikunta on seurannut maamme taloudellista kehitystä ja sen vaikutusta erityisesti pienyritysten toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Puoluetoimikunnan käyttöön valmistettiin 27.5.1992 kannanotto "Pk-yritykset talouden vetureiksi". Kannanoton esittämiä ajatuksia käytettiin hyväksi puolueen talousohjelman "Suomi käyntiin - ihmisille työtä" valmisteluissa.

Toimikunnan jäsenet ovat toimintakauden aikana osallistuneet asian tuntijoina ja alustajina pienyritystoimintaa käsitteleviin tilaisuuksiin.

10. Forssan kansanjuhla 1993

Vuonna 1903, 17.-20. elokuuta pidettiin Forssassa "Suomen Työväen Puoluekokous", joka jäi elämään Forssan kokouksen nimellä. Vuonna 1993 tulee kuluneeksi 90 vuotta Forssan kokouksesta. Puoluetoimikunta päätti 24.9.1992, että lauantaina 21. elokuuta 1993 järjestetään Forssassa kansanjuhla, jonka tilaisuuden ohjelmaa ja toimeenpanoa valmistelemaan asetettiin työryhmä: Markku Hyvärinen, puheenjohtaja, Erkki Gröndahl, Irja Hyvönen, Markku J. Jääskeläinen, Ari Kekkinen, Arja Ronkainen ja Jorma VVestlund puoluetoimistosta, Irma Nissinen Sosialidemokraattisista Naisista, Tarja Filatov Sosialidemokraattisista Nuorista, Petra Toivonen Nuorten Kotkain Keskusliitosta, Jari Luoto Solidaarisuussäätiöstä, Seppo Rosenqvist Eläkkeensaajien Keskusliitosta, Raisa-Tiina Lahtinen Elämäntapaliitosta, Raimo Turunen Etelä-Hämeen sos.dem. piiristä sekä Ritva Aho, Isto Hannula ja Eero Kullanen Forssan työväenyhdistyksestä. Sihteereinä toimivat Liisa Mattila ja Rauli VVarto puoluetoimistosta.

11. Kotkavuosi 1993

Lappeenrannan puoluekokous 1990 nimesi kannanotossaan vuoden 1993 SDP:n kotkavuodeksi, jolloin Sosialidemokraattinen Puolue yhdessä Nuorten Kotkain kanssa ottaa vastuuta lasten ja varhaisnuorten

toiminnasta ja omassa toiminnassaan kiinnittää erityistä huomiota lasten ja lapsiperheiden aseman parantamiseen.

Puoluetoimikunta asetti 24.9.1992 Kotkavuoden 1993 ohjelmaa ja toimeenpanoa valmistelevaan työryhmän. Työryhmän kokoonpano: Tarja Tenkula-Kylä-Liuhala, puheenjohtaja, Jorma VVestlund, Arja Ronkainen ja Rauli VVarto puoluetoimistosta, Saara-Maria Paakkinen, Esa Kaskimo, Eija Henttonen ja Tarja Paju Nuorten Kotkain Keskusliitosta, Irma Nissinen Sosialidemokraattisista Naisista, Tiina Nurmi Sosialidemokraattisista Nuorista ja Veli Heikkilä Nuorten Puolesta Keskusliitosta. Työryhmän sihteerinä toimii Liisa Mattila.

12. Puoluejärjestöt ja jäsenet

Puoluejärjestöjen ja jäsenten määrä piirjärjestöittäin 31.12.1992:

Piiri	Puolue- osastoja	Muutos	Jäsen- määrä	Muutos	Äänioi- keutetut jäsenet	Muutos
Helsinki	89	- 1	5 424	- 209	4 189	- 213
Uusimaa	146	- 5	9 230	- 348	7 451	- 188
V-Suomi	135	- 1	6 172	- 157	5 061	- 161
Satakunta	90	- 18	5 934	- 744	5 070	- 609
E-Häme	74	- 4	5 606	- 100	4 690	- 122
P-Häme	129	+ 7	7 799	+ 267	6 364	+ 288
Kymi	74	- 6	8 251	- 240	6 985	- 278
Mikkeli	74	- 6	3 783	100	2 976	- 38
Kuopio	46	- 3	2 512	112	1 864	- 72
P-Karjala	89	- 5	4 553	- 36	3 744	- 63
K-Suomi	79	- 4	5 338	164	4 145	- 175
Vaasa	67	- 2	3 621	- 112	2 939	- 89
Oulu	83	-	3 419	- 88	2 419	- 106
Lappi	55	- 8	2 649	- 57	1 752	- 97
Ruots.Tl.	74	- 2	2 868	- 58	2 240	- 82
Yhteensä	1 304	- 58	77 159	- 2 258	61 889	- 2 005

Kertomusvuonna toimi 147 kunnallisjärjestöä, joista 134 suomenkielistä ja 13 ruotsinkielistä.

Vuoden 1992 loppuun mennessä on sääntömuutoksen tehnyt 1.095 puolueosastoa, muutos on tekemättä 209 osastolta.

Vuonna 1992 purkautuneet yhdistykset

Jätetty rekist.	Yhdistys	Kunta	Piiri
16.03.	Vuolenkosken Ty	Iitti	Kymi
16.03.	Sorsakosken Sos.-dem. Yhdistys	Leppävirta	Kuopio
16.03.	Orimattilan Virenojan Ty	Orimattila	Uusimaa
16.03.	Luhtikylän Ty	Orimattila	Uusimaa
16.03.	Järvikunnan Ty	Orimattila	Uusimaa
16.03.	Heinämaan Ty	Orimattila	Uusimaa

13. Piirijärjestöt

Kertomusvuonna oli toiminnassa 14 suomenkielistä piirijärjestöä. Niiden toimintaratjat säilyivät ennallaan. Itsenäisenä piirijärjestönä on toiminut Ruotsalainen Työväenliitto, jonka toiminta-alue on Helsingin, Uudenmaan, Turun eteläinen ja Vaasan vaalipiirit.

Helsingin piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Esko Häsä ja toimitsijana Oiva Penonen.

Uudenmaan piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Esko Berg.

Varsinais-Suomen piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Ilkka Kero.

Satakunnan piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Pekka Ovaska.

Etelä-Hämeen piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Raimo Turunen ja toimitsijana Paavo Viljander sijoituspaikkanaan Lahti.

Pohjois-Hämeen piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Pentti Myllymäki 31.1. saakka ja Reino Ojala 1.3. lähtien, toimitsijana Juho Suokas.

Kymen piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Ossi Roininen ja toimitsijana Kalevi Markku 30.9. saakka sijoituspaikkanaan Imatra.

Mikkelin piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Voitto Lyytikäinen.

Kuopion piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Eero Hoffren.

Pohjois-Karjalan piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Reijo Jeskanen. Vt. toimitsijana on toiminut Tapio Hartikainen 30.5. saakka.

Keski-Suomen piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Jari Blom.

Vaasan piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Aarne Heikkilä ja toimitsijana Erkki Aho.

Oulun piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Jyrki Pohjola.

Lapin piiri

Toiminnanjohtajana on toiminut Seppo Nordström.

Ruotsalainen Työväenliitto

Liittosihteerinä on toiminut Herbert VValther, toimitsijana Stefan Sjöberg 30.11. saakka.

V KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

1. Toiminnan päälinjat

Puolueen kansainvälisen toiminnan painopiste vuoden 1992 aikana oli selkeästi Euroopan yhdentymiskehityksen seuraamisessa sekä osallistumisessa siihen puolueetasolla. Käytännön yhteistyötä ja kanssakäymistä oli perinteiseen tapaan eniten naapurimaiden sosialidemokraattien kanssa. Kansainvälisten suhteiden kannalta merkittävä uusi avaus oli Euroopan Parlamentin sosialistiryhmän vierailu puolueen kutsusta.

SDP esiintyi eri foorumeilla johdonmukaisesti Suomen EY-jäsenyyden puolesta edellisenä vuonna ylimääräisessä puoluekokouksessa hyväksytyn linjauksen mukaisesti. Sen jälkeen kun Euroopan Yhteisön komissio marraskuun alussa oli esittänyt Suomen jäsenyyshakemuksesta myönteisen alustavan lausunnon, täytyi puolueen osalta viimeinenkin edellytys päästä täysjäseneksi Euroopan Sosialidemokraattiseen Puolueeseen. Täysjäsenyys hyväksyttiin samassa Haagin kokouksessa 9.-10.11., jossa aikaisempi EY-maiden sosialidemokraattisten puolueiden konfедераatio (CSPEC) hyväksyi uudet säännöt ja muutti nimensä Euroopan Sosialidemokraattiseksi Puolueeksi (The Party of European Socialists, PES).

Sosialistisen Internationaalin toiminnassa päättyi merkittävä kausi sen pitkäaikaisen puheenjohtajan Willy Brandtin kuoltua lokakuun 8. päivänä. Internationaalille Brandtin kausi oli voimakasta jäsenistön kasvun ja toiminnan monipuolistumisen aikaa, mikä kouriintuntuvasti ilmeni syyskuussa Berliinissä järjestetyssä XIX kongressissa.

SDP:n toiminnassa Internationaalissa näkyvää on yli kymmenen vuoden ajan ollut vastuu järjestön aseidenriisuntaneuvoston SIDACin työstä Kalevi Sorsan toimiessa sen puheenjohtajana. Vuonna 1992 SIDACin toimista merkittävin oli Helsingissä järjestetty, ETYK-aihepiiriin paneutunut kokous.

Pohjoismaisen työväenliikkeen yhteistyö jatkui sekä puolueiden vilkkaana kahdenvälisenä kanssakäymisenä että SAMAKin puitteissa. Jälkimmäisen piirissä oli vuoden aikana meneillään kaksi merkittävää työryhmäprojektia, joista toisessa hahmoteltiin pohjoismaista ehdo-

tusta Euroopan työllistämisen nostamiseksi vauhtiin ja toisessa - jota johti puheenjohtaja Sundqvist - suunniteltiin Itämeren alueen yhteistyön kehittämistä.

Vilkas vuorovaikutus Baltian maiden ja erityisesti Viron sosialidemokraattien kanssa jatkui edelleen.

Yhteyksien luominen Venäjän sosialidemokraatteihin jatkui ja ulotettiin koskemaan myös lähialuekontakteja.

Paikallistason kansainvälisten asioiden yhdyshenkilöiden ja muiden aktivistien kouluttamista jatkettiin yhteistyössä TSL:n, Työväen Akatemian ja Voionmaan opiston kanssa. Koulutuksen painopiste oli Euroopan yhdentymiseen liittyvissä kysymyksissä.

Puolueen yhteyksiä kehitysmaihin hoidettiin yhdessä Kansainvälisen Solidaarisuussäätiön kanssa.

2. Henkilökunta

Kansainvälisten asiain sihteerinä toimi Tarja Kantola ja vt. kansainvälisten asiain sihteerinä Unto Vesa (1.8.92 alkaen). Osastosihteerinä toimi Tuula Lampinen ja vt. osastosihteerinä Auli Hokkanen (26.3.92 alkaen).

3. Asiantuntijatyöryhmät

Kansainvälisten asiain toimikunta: Ulf Sundqvist (pj.), Pertti Paasio (vpj.), Tarja Kantola (siht.), Unto Vesa (siht. 1.8. alkaen), Erja Anttonen, Ilkka-Christian Björklund, Jaakko Blomberg, Jouko Elo, Tuula Haatainen, Markku Hyvärinen, Pertti Joenniemi, Jaakko Kalela, Antti Kalliomäki, Kimmo Kiljunen, Riitta Korhonen, Helena Laukko, Jari Luoto, Saara-Maria Paakkinen, Allan Rosas, David Seligson, Tero Shemeikka, Anna-Liisa Sirjamo, Kalevi Sorsa, Kari Tapiola ja Pentti Väänänen

Integraatitöryöryhmä: Ilkka-Christian Björklund (pj. 10.9. asti), Ulf Sundqvist (pj. 10.9. alkaen), Pekka O. Aro (vpj. 10.9. asti), Paavo Lipponen (vpj. 10.9. alkaen), Jari Luoto (siht.), Peter J. Boldt, Tarja Halonen, Liisa Jaakonsaari, Niilo Jääskinen, Jaakko Kalela, Tarja Kan-

tola, Pirkko Nikula, Pekka Nurminen, Tom Saxen, Vappu Taipale, Kari Tapiola, Antero Tuominen, Erkki Tuomioja, Raimo Väyrynen ja Seppo Ylinen

Puolustuspoliittinen työryhmä: Antti Kalliomäki (pj.), Anna-Liisa Kasurinen (vpj.), Markki Haranne (siht.), Kaarina Buure-Hägglund, Liisa Jaakonsaari, Reijo Laitinen ja Unto Vesa

Kehitysyhteistyöryhmä: Folke Sundman (pj.), Jouko Elo (siht.), Ulpu Iivari, Lauri Kangas, Kimmo Kiljunen, Helena Laukko, Pertti Paasio, Ilkka Ristimäki, David Seligson ja Katri Viinikka

SIDAC-taustaryhmä: Kalevi Sorsa (pj.), Tero Shemeikka (siht.), Jouko Elo, Anne Eskelinen, Aleksi Härkönen, Jaakko Kalela, Tarja Kantola, Harri Liikkanen, Allan Rosas, Unto Vesa, Rauno Viemerö ja Pentti Väänänen

4. Kansainvälinen sosialidemokraattinen yhteistyö

a) Sosialistinen Internationaali

Sl:n Etelä-Afrikkakomitean, SISACin, työkokous pidettiin 21.1. Lontoossa. Jari Luoto edusti kokouksessa SDP:tä.

Sl:n presidiumin kokoukseen Madridissa 13.-14.3. osallistuivat Kalevi Sorsa ja Tarja Kantola.

Sl:n aseidenriisuntaneuvosto, SIDAC, jonka puheenjohtajana toimii Kalevi Sorsa, kokoontui 24.6. Helsingissä. SDP:n edustajina olivat Kalevi Sorsan lisäksi Jouko Elo, Aleksi Härkönen, Jaakko Kalela, Tarja Kantola, Tero Shemeikka, Unto Vesa, Rauno Viemerö ja Pentti Väänänen. SIVVin edustajana oli Tuula Haatainen.

Sl:n valtuuston kokoukseen Berliinissä 14.9. osallistuivat Kalevi Sorsa, Markku Hyvärinen ja Unto Vesa.

Sl:n kongressiin Berliinissä 15.-17.9. osallistuivat Kalevi Sorsa, Ulf Sundqvist, Markku Hyvärinen ja Unto Vesa.

Willy Brandtin hautajaisiin Berliinissä 17.10. osallistuivat Kalevi Sorsa ja Ulf Sundqvist.

h) Yhteispohjoismaiset suhteet

Pohjoismaisten sosialidemokraattisten puolueiden ja sosialidemokraattisen ammattiyhdistysliikkeen yhteistyökomitean, SAMAKin, vuosikokous pidettiin 16.-17.1. Lidingössä, Ruotsissa. SDP:n edustajina kokouksessa olivat Ulf Sundqvist, Markku Hyvärinen, Elina Lehto ja Tarja Kantola.

SAMAKin puoluesihteerikokoukseen 24.-25.3. Bommersvikissä osallistuivat Markku Hyvärinen ja Tarja Kantola. 22.-24.8. pidettiin puoluesihteerikokous Huippuvuorilla, johon osallistui Markku Hyvärinen. Helsingissä järjestettiin 30.11.-1.12. puoluesihteerijä ja ay-edustajakokous, johon SDP:stä osallistuivat Markku Hyvärinen ja Unto Vesa.

SAMAKin uiko- ja turvallisuuspoliittisen työryhmän kokous pidettiin 29.-30.3. Tukholmassa. SDP:n edustajina kokouksessa olivat Jaakko Kalela ja Pertti Paasio. Uiko- ja turvallisuuspoliittisen työryhmän kokoukseen 30.-31.8. Oslolla osallistuivat Jaakko Kalela ja Unto Vesa. Kööpenhaminassa 20.-21.12. pidettyyn kokoukseen osallistuivat Pertti Paasio ja Jaakko Kalela.

SAMAKin työllisyys- ja taloustyöryhmä kokoontui 24.6. Lidingössä. Matti Louekoski oli SDP:n edustajana.

SAMAKin Itämeri-työryhmän kokous pidettiin 11.8., 21.10. ja 22.12. Tukholmassa. SDP:n edustajana oli työryhmän puheenjohtaja Ulf Sundqvist.

SAMAKin pohjoismaiseen puoluejohtotapaamiseen 21.10. Tukholmassa osallistuivat Ulf Sundqvist ja Markku Hyvärinen.

c) EY-maiden sosialististen ja sosialidemokraattisten puolueiden konfедераatio, CSPEC; 9.11. alkaen Euroopan Sosialidemokraattinen Puolue, PES

SDP on ollut EY-maiden sosialististen ja sosialidemokraattisten puolueiden konfедераation liitännäisjäsen vuoden 1990 alkupuolelta alka-

en. Suomen EY-jäsenyyshakemus antoi SDP:lle mahdollisuuden hakea konfедераation täysjäsenyyttä. Haagissa 9.-10.11. pidetyssä kongressissa Suomi hyväksyttiin täysjäseneksi Euroopan Sosialidemokraattiseen Puolueeseen.

Konfедераation valtuuston kokoukseen Brysselissä 3.-4.2. osallistui Tarja Kantola, Strasbourgissa 14.-15.5. pidetyssä valtuuston kokouksessa oli Jari Luoto. Konfедераation ylimääräiseen valtuuston kokoukseen 11.7. Bordeauxissa osallistui Jyrki Raina. Haagissa 8.11. pidettyyn valtuuston kokoukseen osallistuivat Markku Hyvärinen ja Heli Santala.

Konfедераation 18. kongressiin ja PES:n perustavaan kokoukseen 9.-10.11. Haagissa osallistuivat Ulf Sundqvist ja Markku Hyvärinen.

PES:n työvaliokunnan kokoukseen ja puheenjohtajien kongressiin Edinburghissa 9.-10.12. osallistuivat Ulf Sundqvist ja Unto Vesa.

CSPECin sosiaalityöryhmän kokous pidettiin 13.2. Strasbourgissa. Kokoukseen osallistui SDP:stä Jari Luoto.

Konfедераation ympäristötyöryhmän kokoukseen 3.4. Brysselissä osallistui Tanja Sippola.

d) Kahdenväliset yhteydet veljespuolueisiin

Viron Sosialidemokraattisen Puolueen puoluekokous oli Tartossa 11.-12.1. Kokousta seurasivat Aimo Kairamo, Matti Puhakka ja Jorma VVestlund.

Ulf Sundqvist, Markku Hyvärinen, Tarja Kantola ja Tuula Haatainen olivat Viron Sosialidemokraattisen Puolueen vieraina Tallinnassa 8.-9.3.

Erkki Tuomioja osallistui SDP:n edustajana Viron Sosialidemokraattisen Puolueen seminaariin "The 2:nd Estonian Forum of Social Democracy" 21.3. Lohusalussa, Virossa.

SDP:n edustajana Tanskan Sosialidemokraattisen Puolueen ylimääräisessä puoluekokouksessa Vejlessä 11.4. oli Peter J. Boldt.

Venäjän Sosialidemokraattisen Puolueen puoluekokous pidettiin 7.-10.5. Moskovassa. Unto Vesa oli SDP:n edustajana.

Ranskan Sosialidemokraattisen Puolueen puoluekokous pidettiin 10.-12.7. Bordeauxissa. Jyrki Raina oli SDP:n edustajana.

Markku Hyvärinen, Matti Linnanahde ja Unto Vesa vierailivat Viipurissa Pietarin sosialidemokraattien vieraina 20.8.

Tanskan Sosialidemokraattisen Puolueen puoluekokoukseen Aalborgissa 9.-13.9. osallistui Ilkka-Christian Björklund.

Viron vaaleja oli Tallinnassa 20.9. seuraamassa Paula Parmanne.

Iso-Britannian Työväenpuolueen puoluekokoukseen Blackpoolissa 27.9.-2.10. osallistui Pentti Väänänen.

Norjan DNA:n puoluekokousta 5.-8.11. Oslossa oli seuraamassa Ulf Sundqvist.

SPD:n ylimääräiseen puoluekokoukseen Bonnissa 16.-17.11. osallistui Heli Santala.

e) *Muita yhteyksiä ja kokouksia*

Kiel-prosessin valmistelukokoukseen Brysselissä 6.-7.2. osallistui Paula Parmanne.

Citizens' Europe 2000 -tapahtuma järjestettiin Jyväskylässä 6.-7.2.

Pohjoismaiden Neuvoston 40. istunto pidettiin 1.-5.3. Helsingissä. PN:n 40. istunnon puoluetaisuus oli Espoossa 2.3.

Wienissä pidettiin 19.-20.3. Cooperations for Europe's future -seminaari, johon osallistui Markku Hyvärinen.

Kööpenhaminassa pidettiin 18.5. työllisyys- ja talousasioita käsittelevä pohjoismainen kokous, johon Ulf Sundqvist osallistui.

Pohjoismaiset puoluejohtajat kokoontuivat Lidingössä, SDP:stä kokoukseen osallistuivat Markku Hyvärinen ja Ulf Sundqvist.

Pohjoismaiset sosialidemokraattiset puheenjohtajat tapasivat toisensa Kööpenhaminassa 18.8. Ulf Sundqvist edusti SDP:tä.

Ilkka Christian Björklund edusti SDP:tä Wienissä 4.9. järjestetyssä paneelikeskustelussa, jossa keskusteltiin EY-asioista.

Socialidemokraattiset johtajat kokoontuivat Wienissä 11.-12.9. Ulf Sundqvist edusti SDP:tä.

Pohjoismainen puoluejohtajista tapasi SI:n kongressin yhteydessä Berliinissä 15.9. Ulf Sundqvist, Markku Hyvärinen ja Unto Vesa osallistuivat tapaamiseen.

Kansanvallan päivää vietettiin 23.9. siten, että yhdessä Kansainvälisyysfoorumin kanssa järjestettiin Heurekassa seminaari alueiden Euroopasta. Seminaarin alustajia olivat Ulf Sundqvist, Kalevi Sorsa, Pertti Paasio, Elina Lehto ja europarlamentin sosialistiryhmästä Claude Cheysson, Gary Titley ja John Tomlinson.

Europarlamentin sosialistiryhmä puheenjohtaja Jean-Pierre Cotin johdolla oli puolueen ja sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän vieraana 22.-24.9.

Unto Vesa osallistui Chiba Universityn järjestämään kansainväliseen symposiumiin "New Developments in East European Societies and European Integration", Japanissa 4.-10.10. Samassa yhteydessä hän vieraili myös Japanin Sosialistisen Puolueen ja Japanin Liberaalidemokraattisen Puolueen vieraana.

AIC, Arbetarrörelsens Internationella Forum, järjesti konferenssin "Social Justice and Poverty in Europe" Tukholmassa 7.-9.10. Elina Lehto edusti SDP:tä.

Erkki Tuomioja piti Manchesterissa 9.10. alustuksen aiheesta Suomen EY-jäsenyyshakemus. Kutsujana oli Euroopan Parlamentin jäsen Gary Titley.

Ruotsin sosialidemokraatit järjestivät konferenssin puolueensa kv-yhdyshenkilöille Helsingörissä 9.-11.10. SDP:n edustajana oli Pertti Joenniemi.

Kunnallisvaalejamme olivat seuraamassa Enn Kokk Ruotsista ja Andres Mandre Virosta.

Ensio Siilasvuo osallistui Bonnissa 4.12. pidettyyn SPD:n rauhanturvakokoukseen.

f) Kansainväliset kannanotot

Puoluetoimikunnan ja eduskuntaryhmän kannanotto Suomen neuvottelutavoitteista EY-jäsenyysneuvotteluihin 20.2.

Puoluetoimikunnan kannanotto entisen Jugoslavian tilanteesta 13.8.

SDP lähetti 23.12. Israelin Työväenpuolueelle kirjeen, jossa se ilmaisi huolestuneisuutensa yli 400 palestiinalaisen karkottamisesta ja vetosi karkotusten peruuttamiseksi.

g) Seuraavia tapahtumia muistettiin viestein:

Maltan Labour-puolueen puoluekokous 16.-18.1.

MAPAMin 11. puoluekokous 1.-3.2.

Onnittelu Mona Sahlinille Ruotsin Sosialidemokraattisen Puolueen puoluesihteeriydestä 14.2.

Viron Sosialidemokraattiselle Puolueelle surunvalittelu Johannes Mikhelsonin kuoleman johdosta 19.2.

Onnittelu Viron itsenäisyyspäivän johdosta 24.2.

Onnittelu Yitzhak Rabinille Israel Labour Partyn puheenjohtajuudesta 24.2.

50-vuotisonnittelu Ruotsin LO:n puheenjohtajalle Stig Malmille 4.3.

Ruotsin SAP:lle surunvalittelu Gunnar Strängin kuoleman johdosta 12.3.

Unkarin Sosialidemokraattisen Puolueen kansainvälinen konferenssi 12.-13.3.

National Salvation Frontin, Romania, kokous 27.-29.3.

Belgian Sosialidemokraattiselle Puolueelle surunvalittelu Jos van Eyden kuoleman johdosta 31.3.

Onnittelu Pierre Beregovoylle Ranskan pääministeriydestä 2.4.

Onnittelu Willy Claesille nimityksestä Belgian ulkoministeriksi 9.4.

Onnittelu Poul Nyrup Rasmussenille Tanskan Sosialidemokraattisen Puolueen puheenjohtajuudesta 14.4.

Onnittelu MAPAMin uudelle puheenjohtajalle Eliezer Ronenille 14.4.

Japanin Sosialidemokraattisen puolueen 38. vuosikokous.

Saksan PDS:n (Linke liste) kansainvälinen konferenssi 8.-9.5. Bonnissa.

Islannin Sosialidemokraattisen Puolueen 46. puoluekokous 11.-14.6.

Bulgarian Sosialidemokraattisen Puolueen 39. kongressi 12.-14.6.

Onnittelu Israelin Labour Partyn puheenjohtajalle Yitzhak Rabinille menestyksestä vaaleissa 24.6.

Iso-Britannian Työväenpuolueen ylimääräinen puoluekokous 18.7. Lontoossa.

Unkarilaisen Social Democratic People's Partyn konferenssi 5.9.

Liettuan Sosialidemokraattisen Puolueen 16. kongressi Vilnassa 5.-6.9.

Tsekkoslovakian Sosialidemokraattisen Puolueen järjestämä kansainvälinen kokous 11.-12.9.

Tsekkoslovakian LDP:n kokous 19.-20.9.

Konferenssi "Second Global Radiation Victims Conference" Berliinissä 20.-25.9.

Surunvalittelu SI:n kongressissa murhattujen kurdidelegaation jäsenten puolesta 24.9.

Onnittelusähke Lennart Merelle menestyksestä Viron presidentin vaaleissa 6.10.

Jewish Labour Bundin konferenssi New Yorkissa 22.-25.10.

Marju Lauristinille onnittelu ministeriydestä 23.10.

Sveitsin Sosialidemokraattisen Puolueen kongressi 24.-25.10.

Bill Clintonille ja hänen puolueellensa onnittelu menestyksestä USA:n presidentin vaaleissa 4.11.

Iso-Britannian Työväenpuolueen Eurooppa-konferenssi 6.-8.11.

Pohjois-Irlannin SDLP:n 22. konferenssi 6.-8.11.

Onnittelu Norjan DNA:n uudelle puheenjohtajalle Thorbjörn Jaglandille 9.11.

Surunvalittelu Tsekkoslovakian Sosialidemokraattiselle Puolueelle Alexander Dubcekin kuoleman johdosta 10.11.

Onnittelu Irlannin Työväenpuolueelle 27.11. menestyksestä vaaleissa.

Puolan Sosialidemokraattisen Puolueen 100. vuotisjuhla ja 26. kongressi 27.-28.11.

PASOKin kansainvälinen konferenssi 27.-29.11.

Portugalin Kommunistisen Puolueen 14. kongressi 4.-6.12.

Liettuan Sosialidemokraattisen Puolueen kansainvälinen kokous 5.-6.12.

National Revolutionary Movementin 25. vuosipäivä San Salvadorissa 11.-13.12.

5. Muita tapaamisia ja kahdenvälisiä suhteita

Tarja Kantola ja Jari Luoto tapasivat Kenian FORD-puolueen (Forum for the Restoration of Democracy in Kenya) Skandinavian edustajan Patrick Onyango-Sumban 28.1.

Viron Sosialidemokraattisen Puolueen varapuheenjohtaja Vello Saatpalu oli SDP:n vieraana 4.-7.2.

Ulf Sundqvist vieraili Brysselissä 23.-25.2. Hän tapasi Guy Spitaelsin ja Axel Hanischin (CSPEC), John E. Tomlinsonin (Euroopan Parlamentin sosialistiryhmän jäsen), komissaari Bruce Millan'n, kabinettipäällikkö Pascal Lamyn, liikennekomissaari Karel van Miertin, komissaari Manuel Marin'n sekä Saksan NATO-suurlähettiläs Hans von Plötzin.

Päätoimittaja Kalju Hook oli puolueen vieraana 18.3.

Tarja Kantola ja Helena Laukko tapasivat Frelimon tiedotuspäällikön ja Mosambikin radion johtajan, Manuel Tomen 14.5.

Juhani Hietanen ja Tarja Kantola tapasivat Matti J. Korhosen Ruotsin-suomalaisten Keskusliitosta sekä ABF:n (Arbetarnas Bildnings Förbund) edustajan 25.5.

Tarja Kantolan luona vieraili 25.5. Ahmed Khalafalla, joka edusti Free Sudan Associationia, hän on myös National Democratic Alliancen jäsen.

Tarja Kantola ja Hanni Koljonen tapasivat turkkilaisen kansanedustajan Leyla Zanan 27.5.

Harri Liikkanen tapasi Pohjoismaissa vierailleen nigerialaisvaltuuskunnan jäsenet 27.5.

Kalevi Sorsa tapasi toimittaja Mart Levinin Virosta 5.6.

Tarja Kantola keskusteli Helmut Ettingerin (Partei des Demokratischen Sozialismus, Berliini) kanssa 11.6.

Pierre Mauroy ja Axel Queval Ranskan Sosialidemokraattisesta Puolueesta olivat SDP:n vieraina 1.7. Kalevi Sorsa, Ulf Sundqvist ja Tarja Kantola osallistuivat tapaamiseen.

Unto Vesa tapasi Botswana National Frontin edustajan, Gladness Siamen 3.8.

Jari Luoto, Erkki Tuomioja ja Unto Vesa keskustelivat ANC:n edustajan Alfred Nzon kanssa Etelä-Afrikan tilanteesta 24.8.

25.8. olivat Adi Roche (Irish CND), John Maguire (University College Cork) sekä Michael D. Higgins (The Irish Parliament) Helsingissä ja tapasivat Erkki Tuomiojan ja Unto Vesan.

Janos Grad, Unkarin Sosialidemokraattisen Puolueen kv-asiain toimikunnan jäsen (MSZDP) oli Unto Vesan vieraana 27.8.

Unto Vesa tapasi 28.8. Gunnar Lassinantin, joka edusti Arbetarrörelsens Fredsforumia.

Kansainvälisten asiain sihteerin Laszlo Kovács, Hungarian Socialist Party, tapasi Ulf Sundqvistin ja Unto Vesan puoluetöimistössä 2.9.

Suphi Aksoy Ruotsin Kurdistankomiteasta oli Unto Vesan vieraana 4.9.

Jari Luoto tapasi 23.9. israelilais-palestiinalaisdelegaation, joka oli Kotkaliiton vieraana Suomessa.

Birgitta Johansson (Göteborgsposten) haastatteli Paavo Lipposta 20.10. kunnallisvaalien tuloksesta ja yleisestä taloudellisesta tilanteesta.

Nicaraguan presidentti Violeta Chamorro oli puoluetöimistossa Ulf Sundqvistin vieraana 26.10.

Oleg Trusov (Valko-Venäjä SDP) kävi tapaamassa Unto Vesaa puoluetöimistossa 8.12.

Unto Vesa vieraili Viron Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetöimistossa 21.12.

6. Koulutustoiminta

Työväen Akatemiassa järjestettiin kansainvälisen politiikan kurssi 11.-12.1.

Monikulttuuriseen Eurooppaan -seminaari järjestettiin 22.-23.8. Voionmaan Opistolla.

SDP:n kv-kurssi järjestettiin Työväen Akatemiassa 19.-20.9. ja 24.-25.10. sekä 21.-22.11.

Suomi ja Eurooppa -kurssi pidettiin Voionmaan Opistolla 20.-22.11.

7. Edustus valtiollisissa elimissä

Integraationeuvottelukunta: Ilkka-Christian Björklund, Ulf Sundqvist 10.9. alkaen (varajäsen: Erkki Tuomioja)

Kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunta: Riitta Myller, Allan Rosas ja Folke Sundman. Neuvottelukunnan kausi on 17.1.91-16.1.93.

Kehitysmaasuhteiden neuvottelukunta: Jouko Elo, Ulpu Iivari

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta: Timo Roos (varajäsen: Markku Haranne), Arja Ojala (Tuija Zapasnik), Reijo Laitinen (Tero SHEMEIKKA) ja Erkki Hatakka (Unto Vesa). Suunnittelukunnan nelivuotiskausi alkoi 21.6.91.

Naisten osallistumista maanpuolustukseen selvittävä komitea: Kaarina Buure-Häggglund, Liisa Jaakonsaari

Teollisen Kehitysyhteistyön Rahasto Oy:n hallintoneuvosto: Jermu Laine, Tarja Kantola ja Erkki Tuomioja

Ulkoasiainministeriön valinta- ja koulutuslautakunta: Tarja Kantola

YK:n yleiskokouksen 47. istuntokauden Suomen valtuuskunta: Tarja Filatov

8. Kansainvälinen Solidaarisuussäätiö

Hallinto

Kansainvälisen solidaarisuussäätiön valtuuskuntaan kuuluivat vuonna 1992 Helvi Saarinen (puheenjohtaja) (Erja Anttonen), Vilho Lautala (varapuheenjohtaja) (Tuomo Soraluoma), Eino Kivelä (Riku Kettunen), Lauri Vilponiemi (Paavo Saikkonen), Aira Heinänen (Susanna Puumi), Irma Peiponen (Tapio Tiainen), Sirkka Kotola (Erkki Hatakka), Astrid Nikula (Hans Jern), Lauri Syrjä (Juha Eskelinen), Ritva Ihalainen (Martti Havin), Tuomo Saarinen (Petra Toivonen), Pentti Öhman (Risto Talonen).

Säätiön hallitukseen kuuluivat Tarja Halonen (puheenjohtaja), Tarja Kantola (varapuheenjohtaja), Tuomas Harpf, Eero Heinäluoma, Marianne Huusko, Olli Lehtonen, Jukka Pääkkönen ja Aarni Tuominen.

Kehitysyhteistyö

Kansainvälisen solidaarisuussäätiön kehitysyhteistyön pääkohteina olivat Nicaraguan lastenhuoltohanke, päiväkotit El Salvadorissa, Afrikkalainen kansalliskongressi ANC:n huonekalutehdas Tansaniassa, aikuiskoulutusmateriaalin tuotantohanke ja karjankasvatushanke Ugandassa sekä tiilituotantohanke Namibiassa.

Solidaarisuussäätiö on tukenut vuoden aikana 28 lastenkeskuksen toimintaa Nicaraguassa. Keskuksissa on tarjottu päivittäin ateriat yli 5000 lapselle. Lastenhuolto-ohjelmien riippuvuutta ulkomaisesta avustuksesta pienennettiin tuotannollisilla maanviljelys- ja puutyöversustashankkeilla, jotka saatettiin omavaraisiksi toimintavuoden aikana.

Nicaraguaa syyskuussa koetelleen maanjäristyksen ja hyökyaallon jälkeen Solidaarisuussäätiö avusti 400 lasta lääketoimituksilla ja hätä-apuruokailua järjestämällä.

Tansaniassa jatkettiin pakolaiskeskuksen huonekalutehtaan kehittämistä kesään saakka Afrikkalainen kansalliskongressi ANC:n kanssa. Pakolaisten kotiinpaluun jälkeen keskuksat siirtyivät elokuussa tansanialaisten haltuun ja säätiö jatkoi hanketta Tansanian opetusministeriön kanssa. Tehdas luovutettiin toimintakuntoisena yrityksenä vuoden lopulla tansanialaisille.

Ugandan aikuiskoulutushankkeen kirjapaino aloitti alkuvuonna toimintansa. Säätiön asiantuntijat jatkoivat paikallisen henkilökunnan kouluttamista samalla, kun tehtiin uusia kone- ja materiaalitöitä. Säätiön avustuksella toteutettiin Ugandassa paikallisten naisryhmien kanssa hanketta karjankasvatuksen kehittämiseksi Luvveron läänissä.

Namibian pohjoisosassa toteutettava tiilituotantohanke saatettiin tuotantovalmiuteen ja hankittiin myös toinen tiilituotantolaitteisto. Hankkeessa tuotetaan tiiliä asuntorakentamiseen paikallisen väestön oman työpanoksen avulla.

Guatemalassa säätiö toteutti kyläleipomien perustamishankkeet Sololan ja Huehuetenangon maakunnissa sijaitseissa intiaaniväestön asuttamissa kylissä yhdessä paikallisen ASPADE-järjestön kanssa.

El Salvadorissa, Sonsonaten maakunnassa saatiin valmiiksi päiväkotit Las Tablasin osuuskunnassa, Sonsonaten läänissä. Yhteistyötä FUNDAMAV-järjestön kanssa jatkettiin mm. tukemalla koulutusta ja FUNDAMAV:n työtä paikallisten "terveystalojen" perustamisessa.

Kansainvälisen yhteistyöjärjestönsä IWA:n (International Workers Aid) kautta säätiö osallistui myös Chilessä, Talca-maakunnan alueella toteutettavaan maaseudun kehityshankkeeseen.

Kehitysyhteistyötoimintaan käytettiin vuonna 1992 vajaat kuusi miljoonaa markkaa.

VI TALOUDELLISIA ASIOITA

1. Tilintarkastus

35. puoluekokous valitsi tilintarkastajiksi puoluekokouskaudeksi 1990-93 HTM Lasse Lehden, HTM Reijo Nuikin ja hallintopäällikkö Marja-Leena Lehtimäen sekä varatilintarkastajiksi HTM Seija Sihvosen ja HTM Martti Haapakosken.

Tilintarkastajien puheenjohtajana on toiminut HTM Lasse Lehti.

Puoluetoimikunnan valitsemana valvontatarkastajana on toiminut Tilintarkastusrengas Oy, ja tarkastustyön on tehnyt HTM Lasse Lehti.

2. Taloudenhoito

Puolueen taloudenhoitoon kuuluvat tehtävät on hoidettu hallinto-osastolla. Taloudenhoitajana on toiminut Maunu Ihalainen, laskentapäällikkönä Juha Backman, palkanlaskijana Riitta Elovuo ja piiri-järjestöjen kirjanpitäjänä Merja Jäppinen. Merja jukonen on toiminut pääkirjanpitäjänä. Hänen tehtäviinsä ovat kuuluneet myös kassapalvelut.

3. Omaisuuden myyntilupia ja siirtoja

Oy Kirjapaino Ab, Kuopion Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry, Isonkyrön Työväenyhdistys ry, Esbo södra arbetarförening r.f:n purkautuminen ja omaisuuden siirtäminen Esbo svenska arbetarförening r.f:lle, Suomensjärven Ty ry, Euran Sosialidemokraatit ry, Lammin kk:n Ty ry, Viljakkalan Sos.dem. Ty ry, Kuopion Sos.dem. Ty ry, Loimaan Sos.dem. ry.

4. Lahjoituksia

Ruvaslahden Sosialidemokraattinen Ty ry:n omaisuuden lahjoittaminen Kinahmon Ty ry:lle, Kuhaniemen Ty ry:n yhdistyksen purkautuminen ja omaisuuden lahjoittaminen Laukaan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry:lle, Puuppolan Ty ry:n purkautuminen ja omaisuuden lahjoittaminen Keskisalokan Sos.-dem. Ty ry:lle, Tarvaalan Ty ry:n purkautuminen ja omaisuuden lahjoittaminen Laukaan Sos.-

dem. Kunnallisjärjestö ry:lle, Salomiehikkälän Ty ry:n purkautuminen ja omaisuuden lahjoittaminen Saivikkalan Ty ry:lle, Kaakamon Ty ry:n purkautuminen ja omaisuuden luovuttaminen Tornion Työväensäätiölle, Pohjois-Sääksmäen Ty ry:n purkautuminen ja omaisuuden lahjoittaminen Huittulan Ty rylle, Saarioispuolen-Tarttilan Ty ry:n purkautuminen ja omaisuuden lahjoittaminen Huittulan Ty ry:lle, Kantosyrjän Ty ry:n omaisuuden lahjoittaminen Kiteen Ty ry:lle, Kauhavan Metsäkylän Ty ry:n purkautuminen ja omaisuuden lahjoittaminen Kauhavan Sosialidemokraatit ry:lle.

5. SDP:n arpajaisten tilitys

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p:n järjestämät arpajaiset piirijärjestöjen toiminnan tukemiseksi päättyivät 31.12.1991. Arpajaisien bruttoarvo oli 3 500.000 mk. Arpoja myytiin 562.140 kpl. Myyntiprosentti 80.3 %. Arpajaisten nettotuotto 1.362.537 mk on jaettu piirijärjestöille Kultareuna ry:n toimesta myyntimäärien mukaan.

6. Työväentalojen korjausmäärärahat 1992

Opetusministeriön myöntämistä työväentalojen korjausmäärärahoista sai avustusta 39 sosialidemokraattista yhdistystä yhteensä 3.465.500 mk.

Uudenmaan Sos.-dem. piiri: Karjalohjan Ty ry, Karkkilan Sos.dem. Ty ry, Lepsämän-Lintumetsän Sos.dem. Yhdistys ry, Lohjan Ty ry, Lohjan Immulan Ty ry, Nummelan Ty Elo ry, Porvoon Ty ry, Strömforsin Ty ry, Vihdin Sos.dem. Ty ry.

Varsinais-Suomen Sos.-dem. piiri: Halikon Vartsalan Ty ry, Kalannin Ty Voitto ry, Perniön Ty ry, Uudenkaupungin Ty ry, Yläneen Ty Pelastaja ry,

Satakunnan Sos.-dem. piiri: Euran Sosialidemokraatit ry, Panelian Ty ry, Riitälän Ty ry

Etelä-Hämeen Sos.-dem. piiri: Herajoen Ty ry, Lappilan Ty ry, Padasjoen kk:n Ty ry

Pohjois-Hämeen Sos.-dem. piiri: Lempäälän Ty ry, Messukylän Työväentalo Oy, Oriveden Pappilankylän Ty Taisto ry, Pohjankapeen Ty ry, Pyrinnön Ty ry, Valkeakosken Ty ry

Mikkelin Sos.-dem. piiri: Rantasalmen Ty Sovinto ry, Sulkavan Ty ry

Kymen Sos.-dem. piiri: Joutsenon Korvenkylän Ty ry, Neuvottoman Ty ry, Summan Ty ry, Vuoksenniskan Ty ry

Keski-Suomen Sos.-dem. piiri: Joutsan Ty ry, Saarijärven Ty ry, Säynätsalon Ty ry

Pohjois-Karjalan Sos.-dem. piiri: Lieksan Ty ry, Tohmajärven Kemien Ty ry, Valtimon kk:n Ty ry

Oulun Sos.dem. piiri: Piipolan Ty ry

7. Puolueen talous

Tuloslaskelma ja tase 31.12.1992 eri liitteenä.

8. Viestintäyritykset

Yhtiöryhmän liikevaihto laski. Kululeikkauksien ansiosta kokonaistulos ei kuitenkaan heikentynyt, joskin yksikkökohtaiset vaihtelut olivat suuria. Sd-lehtien liikevaihto oli 55 milj. mk, kirjapainojen 75 milj. mk ja kaupunkilehtien 40 milj. mk. Osakkuusyhtiöistä paikallisradio-toiminta ylsi 90 milj. markan liikevaihtoon. Graafista viestintää harjoittavien osakkuusyhtiöiden liikevaihto oli noin 140 milj. mk.

Sd-lehdet

Sosialidemokraattisten sanomalehtien yhteistulos vuodelta 1992 oli tasapainossa ja riittävät poistot kyettiin pääsääntöisesti tekemään. Tuloksissa oli suuria lehtikohtaisia vaihteluja.

Kaupallinen ja julkinen ilmoittelu supistuivat edelleen, mutta selvästi vähemmän kuin 1991. Tuloksen tasapainottaminen vaati tiukkoja kulusupistuksia.

Graafinen teollisuus

Yhtiöryhmän graafisen teollisuuden tulos parani selvästi. Aiemminkin kohtuulliseen käyttökatetasoon yltäneiden Oy Kehityksen ja Lounais-Suomen Kirjapaino Oy:n ohella myös Kirjapaino Jaarli saavutti tyydyttävän käyttökatteen.

Sen sijaan Vaasassa kirjapainotoiminnan tulos oli heikko ja toiminta päätettiin lopettaa. Useimpien kirjapainojemme ongelma on edelleen korkea velkaantumisaste ja siitä seuraava suuri korkorasitus.

Sähköinen viestintä

Yhtiöryhmän osuus sähköisessä viestinnässä kasvoi hieman. Sd-viestintäyhtiöt ovat kokonaisuutena laskien maan suurin paikallisradioiden omistajaryhmä. Osuus MTV Oy:stä säilyi ennallaan.

Yhteistyö

Sd-viestintäteollisuuden yhteistoimintaa koordinoi T-lehdistö Oy. Yhteydenpito sd-järjestöihin ja ay-liikkeeseen hoidetaan Työväenlehdistö ry:ssä. Sd-lehtien toimituksellista yhteistyötä koordinoi UP-uutispalvelu.

Sijoitustoiminta

Suomen Viestintärahoitus Oy jatkoi sijoituksiaan graafista ja sähköistä viestintää harjoittaviin yrityksiin. Kymenlaakson lehtijärjestelyjen kolmas vaihe, eli konsernirakenteen muodostaminen, saatettiin loppuun vuoden aikana.

Sd-lehtien toimitusjohtajat 31.12.1992

Arbetsbladet	Alf-Erik Helsing
Demari	Risto Salonen
Hämeen Kansa	Matti Hämäläinen
Lounais-Häme	Matti Hämäläinen
Pohjolan Työ	Markku Kainulainen
Päijätseutu	Matti Hämäläinen
Riihimäen Seutu	Matti Hämäläinen

Turun Päivälehti
Uusi Aika
Uusi Pohjois-Karjala
Valpas
Vapaus
Vastin
Viikko-Eteenpäin

Pauli Viklund
Reijo Nuikki
Jouko Hakala
Jouko Koistinen
Heikki Nykänen
Erkki Syrjä
Hannu Koivisto

UP-uutispalvelu Oy

Jouko Hovi

Kirjapainoyritysten toimitusjohtajat 31.12.1992

Kirjapaino Jaarli Oy
Oy Kehitys
Oy Kirjapaino Ab
Kirjapaino Koliprint Oy
Lounais-Suomen Kirjapaino Oy

Seppo Nieminen
Reijo Nuikki
Pekka Iitola
Jouko Hakala
Pauli Viklund

T-lehdistö Oy:n hallitus

Rauno Iivonen
Markku Kainulainen
Reijo Nuikki
Risto Salonen
Erkki Syrjä
Erkki Vuorinen

varapuheenjohtaja

puheenjohtaja

Työväenlehdistö r.y:n johtokunta

Reijo Nuikki
Heikki Nykänen
Risto Salonen
Erkki Syrjä
Erkki Vuorinen

varapuheenjohtaja

puheenjohtaja

Viestintärahoitus Oy:n hallitus

Antero Anttila
Rauno Kousa
Reijo Nuikki

varapuheenjohtaja

Erkki Syrjä
Erkki Vuorinen

puheenjohtaja

T-lehdistön ja Suomen Viestintärahoitus Oy:n henkilökunta

Tuomas Harpf
Sirkka Jokinen

toimitusjohtaja
sihteeri

